

Bestuurlijk jaarverslag en jaarrekening 2012

Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland

Samenwerkende
Vrijescholen
Zuid-Holland

Inhoudsopgave:

Leeswijzer

1. Voorwoord	pagina 6
2. Missie, visie en kernwaarden	pagina 8
3. Structuur en organisatie	pagina 9
4. Verslag van de Raad van Toezicht	pagina 15
5. Schoolbeleid	pagina 18
6. Financieel beleid	
6.1 Geconsolideerde Balans en staat van baten en lasten.	pagina 23
6.2 Verschillenanalyse per rechtspersoon	
6.2.1 St. Vrije Scholen Regio Rotterdam	pagina 25
6.2.2 St. Vrije School Widar	pagina 29
6.1.3 Ver. Basisschool Wonnebald	pagina 33
Bijlagen:	
De schooljaarverslagen van de schoolleiders.	pagina 41
Jaarrekeningen van de 3 rechtspersonen	pagina 62

Samenwerkende
Vrijescholen
Zuid-Holland

Leeswijzer

Voor u ligt het jaarverslag van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland.

Het verslag begint met een bestuurlijk voorwoord en de missie en visie van onze scholen. Hierna wordt integraal verantwoording afgelegd over de structuur en organisatie, over de bestuurlijke doelen en ontwikkelingen en over het handelen van de Raad van Toezicht.

Per school wordt verslag gedaan van de uitvoering van het onderwijskundige beleid en het zorgbeleid. De verslagen van de activiteiten van de Medezeggenschapsraden worden per schooljaar opgesteld en zijn separaat beschikbaar. Op gezamenlijk niveau volgt het verslag van het gevoerde personeelsbeleid.

In het laatste hoofdstuk wordt de financiële verantwoording afgelegd. Dit bevat een analyse van de financiële situatie, het treasuryverslag, risicomanagement en bestuurdersvergoeding. Tevens wordt per school de besteding van de ouderbijdragen verantwoord.

Als bijlagen bij dit jaarverslag zijn opgenomen de drie jaarrekeningen van de rechtspersonen en een gezamenlijke geconsolideerde jaarrekening die is voorzien van een accountantsverklaring.

1. Voorwoord

In 2012 is de basis gelegd voor bloeiende scholen in een sterke bestuurlijke samenwerking.

De scholen bloeien als de ontwikkeling van individuele kinderen centraal kan staan.

De Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland verzorgen in onze regio inspirerend basisonderwijs voor circa 1200 tot 1300 leerlingen. Dat wordt gedaan op zeven scholen door 145 betrokken medewerkers. De Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland bestaat uit drie rechtspersonen; te weten, de stg. Vrijescholen Regio Rotterdam te Rotterdam, de stg. Vrijeschool Widar te Delft en de ver. Basisschool Wonnebald te Den Haag. Omdat een bestuurlijke personele unie wordt gevormd wordt een gezamenlijk bestuurlijk jaarverslag gepresenteerd.

2012 was een bewogen jaar voor onze scholen. Het was het eerste volle jaar dat we vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid sturing hebben gegeven aan het onderwijs en de organisatie.

Deze gezamenlijkheid begon eind 2011 met 'ja' zeggen tegen elkaar. 'Ja' zeggen op de vraag of je de andere school iets wilt leren en iets van de ander school wilt leren. En 'ja' zeggen tegen de medeverantwoordelijkheid voor de kwaliteit en de duurzaamheid van onze scholen. De uitwerking van het 'ja' zeggen heeft pittige constructieve gesprekken opgeleverd en zal pittige constructieve gesprekken blijven vragen. 'Ja' zeggen tegen elkaar mondde in de vroege lente van 2012 uit in het vastleggen van gezamenlijk strategische doelstellingen van onze scholen met betrekking tot de aantrekkelijkheid van ons onderwijs, de kwaliteit van het onderwijs en de professionaliteit van de organisatie. Deze strategische doelstellingen vormen vanaf dat moment de kaders van waaruit sturing binnen de scholen plaatsvindt. En dus ook de kaders waarmee het gesprek werd aangegaan met medewerkers over wat we goed doen en wat er beter kan.

Elke school heeft vanuit de strategische doelen de eigen prioriteiten gehaald waar men aan wil werken. Op de Basisschool Wonnebald heeft het hele team zich steeds meer bekwaamd in het coöperatief leren en het studeren op kunstzinnig onderwijs. Op de Vrijeschool Vredenhof is veel energie gestoken in het verbeteren van de communicatie met ouders. Aan het eind van het jaar is een nieuwe schoolleider aangesteld die ook past in dit profiel. De twee scholen met combinatieklassen in Krimpen aan den IJssel en in Oud-Beijerland hebben samen en los van elkaar een agenda opgesteld om dit kleinschaliger onderwijs te verbeteren. De Rudolf Steinerschool in Prinsenland heeft prioriteit gegeven aan invoeren van handelingsplannen. En na de zomervakantie is een nieuwe schoolleider gestart op de Dordtse Vrijeschool, daar is het handelingsgericht werken voortvarend opgepakt.. De Vrijeschool Widar heeft zich het afgelopen jaar gefocust op het verdiepen van niveaudifferentiatie en het aanbieden van nieuwe leesmethodieken. De kwaliteit van al onze scholen is op niveau en gaat omhoog. De inspectie is in de lente van 2012 op bezoek geweest bij Widar en Wonnebald, met een verwachte positieve uitkomst. De andere scholen hebben op basis van het gesprek met het bestuur, documentonderzoek en een analyse van de opbrengsten wederom het basisarrangement verdiend.

Het leerlingenaantal vraagt om aanhoudende zorg. Door verhuizingen en een relatief groot aantal zesdeklassers dat is uitgestroomd, stonden er aan het begin van het schooljaar 2012/2013 minder leerlingen ingeschreven dan het jaar daarvoor. Het aantal leerlingen dat staat aangemeld om bij de kleuters in te stromen is daarentegen behoorlijk aan het stijgen. De activiteiten die de scholen ondernemen voor een grotere zichtbaarheid begint zijn vruchten af te werpen. Daarbij past overigens ook een bedankje voor de extra inzet van leerkrachten en vooral ook ouders in de pr-groepen van onze scholen. Zij vormen een belangrijke groep ambassadeurs voor ons onderwijs.

Het ziekteverzuim op onze scholen is te hoog. Dat is voor de mensen die ziek zijn net zo onwenselijk als voor de scholen. Het laatste kwartaal is het percentage uitval een stuk teruggelopen maar nog steeds voor verbetering vatbaar, namelijk rond de 8% a 9% gemiddeld. Het verbeteren van het personeelsbeleid is een van de bestuurlijke speerpunten voor de komende periode.

Eind 2012 staan er een ingewerkt managementteam, een kleinschalig en efficiënt bestuursbureau en een Raad van Toezicht. Maar boven alles staan er zeven scholen die hun fundament op orde hebben, waar leerkrachten samen met toegewijde collega's hun werk doen. En waar een voedingsbodem is om te groeien naar nog beter onderwijs met een grotere aantrekkingskracht op ouders en leerlingen.

2. Missie, visie en kernwaarden

De leerkrachten op een vrijeschool en de medewerkers die hen ondersteunen, willen dat iedere leerling zijn eigen talenten kan ontdekken en ontwikkelen. Dat vraagt om onderwijs dat de ontwikkeling van vrije geesten aanmoedigt, zowel in cognitiviteit, inventiviteit, originaliteit en creativiteit. Hiernaar verwijst de term 'vrij' in deze tijd.

In het managementteam van de Samenwerkende Vrijescholen zijn het afgelopen jaar de missie en visie van de drie rechtspersonen besproken en hebben we gezamenlijk een nieuwe formulering gevonden waarin ieder zich herkent.

Missie:

Op onze vrijescholen leren de kinderen hetzelfde als op iedere andere basisschool maar dan méér. De vrijescholen verzorgen hoogwaardig onderwijs gebaseerd op de antroposofie. Er wordt naar antwoorden gezocht op de ontwikkelingsvragen van elk individueel kind én de klas als groep. Kleuters en schoolkinderen hebben ieder hun eigen wereld waarin wij letterlijk en figuurlijk speelruimte bieden, kennis, vaardigheden en mogelijkheden aanreiken en het zoeken naar oplossingen nadrukkelijk stimuleren. Een breed onderwijspakket dat uitgaat van een evenwicht tussen cognitieve, sociaal-emotionele en motorische vaardigheden. Zo kan ieder kind vol vertrouwen met de verworven kennis en de ontwikkelde vaardigheden naar het vervolgonderwijs doorstromen.

Visie:

De Vrije school; kwalitatief hoogwaardig onderwijs mét meerwaarde. Náást het behalen van de kwalitatieve reguliere einddoelen gesteld vanuit de overheid, geven wij de leerlingen extra waarden mee die van belang zijn om je blijvend te willen en kunnen ontwikkelen. Het kind wordt uitgedaagd zijn persoonlijkheid goed te ontplooiën binnen een veilige omgeving. De Vrijeschool blijft zich ontwikkelen om aansluiting te houden op de huidige en toekomstige maatschappij, met respect voor de bestaande (antroposofische) waarden. Van belang zijn aspecten als: kennis,

kunst, creativiteit, beweging, balans EQ en IQ, zorg voor onze aarde en ontwikkeling van de krachten van het kind om te kunnen worden wie je bent.

Kernwaarden

Authenticiteit

Vrijescholen bereiden jongeren voor op het leiden van een authentiek leven. Ze bevorderen hiertoe de ontwikkeling van het zelfsturend vermogen en de karaktervastheid van de leerlingen.

Respect

Vrijescholen respecteren levensbeschouwing en godsdienst van een ieder. Leerlingen van vrijescholen ontdekken dat mensen hun waarden op verschillende manieren uiten en leren dit te respecteren.

Vriendschap

Vrijescholen respecteren het ontstaan van onderlinge banden. Hun leerlingen leren hoe ze een vruchtbaar gesprek kunnen voeren en hoe ze vriendschappen kunnen aangaan en onderhouden.

Zorgzaamheid

Vrijescholen zorgen ervoor dat hun leerlingen zich met de wereld verbinden. Ze voeden hun leerlingen op tot volwassenen die bereid zijn verantwoordelijkheid te dragen.

Ontwikkeling

Mensen en organisaties ontwikkelen zich in fasen. Het onderwijs aan de jonge mens vormt hem. Daarom is de lesstof ook ontwikkelingsstof en wordt deze zorgvuldig op de leeftijdsfase afgestemd.

Transparantie

Transparantie maakt zichtbaar. Door duidelijkheid te scheppen, weten leerlingen, leraren, ouders en andere betrokkenen immers waar ze aan toe zijn.

3. Structuur en organisatie

De drie rechtspersonen die de Samenwerkende Vrijescholen Zuid –Holland vormen, zijn allen ontstaan vanuit ouderinitiatieven van zo'n 60 jaar tot 30 jaar geleden. Ouders spelen nog steeds een essentiële dragende rol. De organisatie is geprofessionaliseerd.

Algemeen directeur/bestuurder en Raad van Toezicht

2012 is een jaar geweest van de overgang van drie raden van bestuur naar een Raad van Toezicht. Het bevoegd gezag is gemandateerd aan een Algemeen Directeur/Bestuurder. Vanuit die verantwoordelijkheid besluit de Algemeen Directeur/Bestuurder over de beleidskaders waarbinnen de scholen hun activiteiten uitvoeren en stuurt hij daarop. De managementstatuten van de afzonderlijke rechtspersonen worden gebruikt voor de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen Algemeen Directeur/Bestuurder en schoolleiding. De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in een concept bestuursreglement, welke in 2013 zal worden geformaliseerd. Voor het verslag van De Raad van Toezicht wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

Schoolleider

De schoolleider geeft leiding aan en is intern eindverantwoordelijk voor het dagelijks functioneren van de school. In samenwerking met het pedagogische team, de MR, klassenouders, het managementteam en het bestuur wordt het schoolbeleid vorm gegeven. De schoolleider geeft aan de uitvoering van het gemaakte beleid. Belangrijke onderdelen uit het beleid zijn pedagogie en zorg, didactiek en onderwijskwaliteit, personeelszaken, calamiteiten, transparantie, communicatie met ouders, marktpositie van de school en financieel beleid.

De schoolleider is onderdeel van het managementteam. Dit team bestaat uit de schoolleiders van de zeven scholen, de algemeen directeur en de managementondersteuner. Het managementteam komt eens in de vier weken samen om gezamenlijk beleid vorm te geven en uit te voeren, maar ook om elkaar

advies te geven of oplossingen te bieden voor ontstane vraagstukken in de eigen school.

Vier maal per jaar wordt er door de schoolleiders via de kwartaalrapportage verantwoording afgelegd aan het bestuur over het gevoerde beleid.

Leraren

De taken van de leerkrachten zijn vastgelegd in het taakbeleid van de scholen. De competentie-profielen van leraren zijn vastgelegd in het functieboek en gebaseerd op de competentie profielen van de SBL (vernoemd naar de voormalige Stichting Beroepsgroep Leraren) met een aanvullende vrijeschoolcompetentie. Er is een gesprekscyclus vastgesteld in het personeelsbeleid waarin jaarlijks het functioneren door leraren en schoolleiders wordt besproken en vastgelegd.

De leraren vormen ook als team de kern van de schoolorganisatie. De beleidsontwikkeling van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland en de implementatie ervan gebeurt altijd in overleg met de leraren. Over schooljaarplannen, formatieplanning, de begroting wordt overleg gevoerd door de schoolleider met de leraren. In het bijzonder hebben de leerkrachten een rol bij het pedagogisch beleid van de scholen. Overleg tussen schoolleiding en leraren vindt plaats in wekelijkse zakelijke of pedagogische vergaderingen.

Ouders

De Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland bestaan omdat ouders hun kinderen aan onze goede zorgen toevertrouwen. Dat doen ouders omdat zij erop vertrouwen dat onze scholen het beste in hun kinderen naar boven halen. Het is de taak van de scholen dat vertrouwen waar te maken. Dat betekent onder meer dat de scholen open communiceren naar ouders over zowel de ontwikkeling van de school als de ontwikkelingen van de klas waarin hun kinderen zitten. Ouders op hun beurt zijn actief betrokken bij de scholen. Zij maken het mogelijk dat de jaarfeesten worden

gehouden, organiseren of helpen bij verschillende projecten die van belang zijn voor de scholen en schenken een ouderbijdrage aan de scholen voor een hoogwaardige invulling van het vrijeschoolonderwijs.

Klassenouders

Alle scholen maken gebruik van klassenouders. Elke klas heeft een of enkele klassenouders. Deze ondersteunen de leerkracht met allerlei praktische zaken door zelf aan de slag te gaan of hulp van andere ouders te vragen en te coördineren. Klassenouders spelen ook een belangrijke rol in de communicatie tussen ouders en school/leerkracht. Ze kunnen ook signalen afgeven over eventuele knelpunten en gevraagd worden mee te denken over de ontwikkeling van de klas/school. Zo'n drie tot vijf keer per jaar vindt er een gezamenlijk overleg van de klassenouders met de schoolleider plaats.

(interne) communicatie

Voor de interne communicatie is een intranet ontwikkeld waarop in ieder geval voor de officiële overlegorganen zoals de Raad van Toezicht en het Management Team de vergaderstukken, besluitvorming en verslagen zijn opgeslagen. De scholen zelf zorgen voor verslaglegging van overleg op het niveau van de school, zoals onder meer de pedagogische werkgroepen. Alle scholen verzorgen door middel van de digitale nieuwsbrief periodieke communicatie met de ouders. Jaarlijks worden de schoolgidsen digitaal of in print aan de ouders aangeboden. De samenwerking met de externe partners van de scholen worden in principe door schoolleiders onderhouden.

Verbonden partijen

- Vertrouwenspersoon

Aan elke school is een vertrouwenspersoon verbonden. Deze is onafhankelijk van de school en als vrijwilliger werkzaam op basis van een samenwerkingsovereenkomst.

- Opvang en peuterspeelzaal

Aan elke school is een kinderopvang, buitenschoolse kinderopvang en/of peuterspeelzaal verbonden. Er vindt met regelmaat overleg plaats tussen schoolleiding en opvang en zo nodig met het bestuur.

- Samenwerkingsverbanden

Het bestuur is verbonden aan de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs middels bestuurlijke afspraken in opgestelde projectplannen. Het bestuur wordt in de stuurgroepen veelal vertegenwoordigd door de betreffende schoolleider.

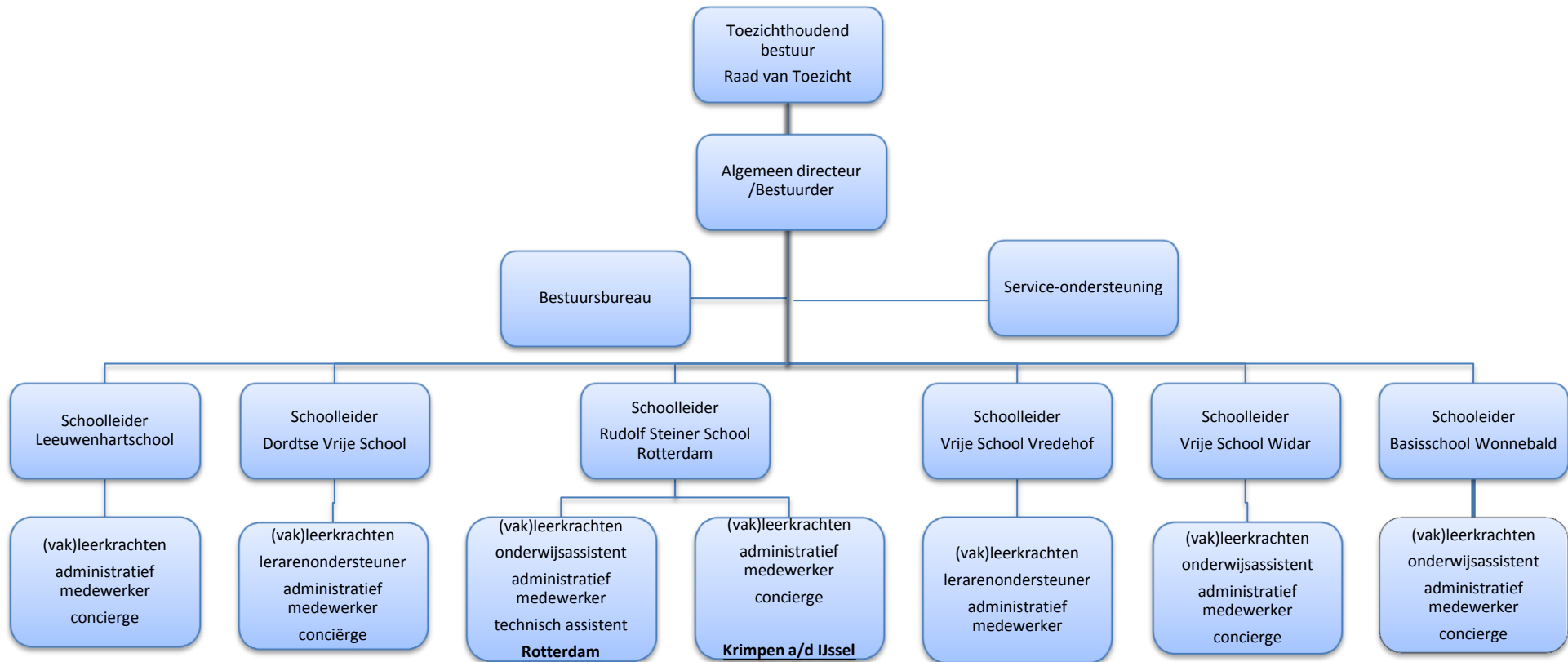
- Lidmaatschappen

Het bestuur is lid van de Vereniging van Vrijescholen (VVS), De Verenigde Bijzondere Scholen (VBS) en de PO-Raad.

- Service-ondersteuning

Het bestuur heeft kaderafspraken met vaste ondersteuners met betrekking tot bouwkundig advies (VBA B.V.), financiële en personele administratie (Dyade) en arbo-dienstverlening (Perspectief en Arbo-Unie)

Organogram

3.2 Bestuurlijke ontwikkelingen

In 2012 is de volgende fase van de invoering van de code goed bestuur ter hand genomen. Eind 2011 is een algemeen directeur/bestuurder aangesteld en er is een Raad van Toezicht (toezichthoudend bestuur) ingericht. Aan het begin van het jaar zijn er afspraken gemaakt in welke fasen de algemeen directeur de bestuurlijke verantwoordelijkheden zou oppakken. In de loop van 2012 is vastgesteld dat de fasering van de overdracht van de bestuurlijke bevoegdheden naar de algemeen directeur goed verliep en is besloten tot een hoger tempo. Aan het einde van het boekjaar zijn alle bestuurlijke bevoegdheden gemandateerd naar de algemeen directeur. Eind 2012 is een start gemaakt met het aanpassen van de statuten en het managementreglement aan de praktijk van het functioneren van Algemeen Directeur en de Raad van Toezicht.

Op het niveau van de samenwerking is een managementteam gevormd van schoolleiders en algemeen directeur. Dit managementteam komt eens per maand bij elkaar om kennis uit te wisselen en advies te geven aan het bestuur. In de overleggen van het management team worden besluiten door de bestuurder voorbereid en genomen.

De Algemeen Directeur (uitvoerend bestuurder)

Jeroen Gommers

De Raad van Toezicht (het toezichthoudend bestuur)

Voorzitter	Dhr. Stephan Valk
Vicevoorzitter	Mw. Laurien van der Laan de Vries
Secretaris	Dhr. Robbert P. Mulder
Penningmeester	Dhr. Sjef L.J.M. Palmen
Zonder portefeuille	Mw. Christa M.H. Driessen, Dhr. Albert E. Vlug, Dhr. André A. van den Berg, Dhr. Lieuwe S.L. Faber, Dhr. Joost P.C. Broumels en tot 28 juni 2012 Dhr, Bart Bink, Mw. Carla Trappenburg en Dhr. Jan Vermeulen

Basisarrangement

In 2012 hebben Widar en Wonnebald bezoek van de inspectie gehad in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek. Over de andere scholen is er een bestuursgesprek geweest met de inspectie. Alle scholen hebben in 2012 het basisarrangement van de inspectie ontvangen.

Speerpunten

In de totstandkoming van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland zijn de hoofdlijnen uitgezet van de prioriteiten van samenwerking. In een retraite van het Management Team zijn deze prioriteiten opnieuw onder de loep genomen en geconcretiseerd. Over de voortgang op deze gezamenlijke ambitie en de winst die we boeken met de samenwerking is verslag gedaan tijdens een gezamenlijke vergadering van de Raad van Toezicht en de medezeggenschapsraden op 6 september 2012. In deze vergadering zijn conform de planning en control-cyclus ook het bestuurlijk jaarplan en de schooljaarplannen gepresenteerd.

Prioriteiten	Ambitie	Prestatie-Indicatoren
Aantrekkelijk onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Aansprekend zijn voor grotere groepen ouders (nieuwe doelgroepen) Invloed op beleidsbepalers 	<ul style="list-style-type: none"> School van minimaal 216 en maximaal 252 leerlingen Bestuurlijke doelstelling van jaarlijkse leerlinggroei van 5% Groeiende tevredenheid ouders over communicatie met school en leerkracht Stedelijke, regionale en nationale zichtbaarheid en adviesrol
Hoogwaardig onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Kinderen staan met lef in de complexe wereld en weten hun talenten daarin te benutten en zichtbaar te maken Basisresultaten en kwaliteit op orde Aantoonbare meerwaarde van het vrijeschoolonderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> Basisarrangementen Inspectie Bovengemiddelde leerwinst en toetsresultaten Meetbare meerwaarde Kunstzinnig onderwijs Prestaties in het VO zijn goed en een maat voor de sociale en cognitieve integratie van de leerlingen
Lerende organisatie	<ul style="list-style-type: none"> De school streeft naar kwaliteitsverbetering en geeft daarin de bijdrage en ontwikkeling van medewerkers een zichtbare plaats De organisatie daagt uit tot vernieuwing en ontwikkeling Scholen zijn professionele organisaties 	<ul style="list-style-type: none"> Medewerkers hebben inzicht in eigen competenties en leervragen (pop) in relatie tot de vastgestelde schoolontwikkeling Er is een hoog niveau van werknemerstevredenheid en veiligheid (top 3) Ziekteverzuim -25% (absoluut maximaal 6%) Audits en eigenaarschap van processen

Deze prioriteiten zijn in een gezamenlijke vergadering van bestuur, medezeggenschapsraden (MR'en en GMR) en Raad van Toezicht bij de start van het schooljaar 2012/2013 toegelicht en met instemming ontvangen. Deze prioriteiten dienen ook als raamwerk om de beleidsplannen van de drie afzonderlijke rechtspersonen te harmoniseren.

Prestatiebox

Vanaf de tweede helft 2012 zijn rijksmiddelen beschikbaar gesteld onder de noemer van de prestatiebox. Er is besloten deze middelen in te zetten ten behoeve van een aantal specifieke bovengenoemde prioriteiten:

- Pr/communicatie
- Kwaliteit en processen
- Opbrengsten: kunstzinnig onderwijs, taal, rekenen en hoogbegaafdheid
- Draagkracht en ontwikkeling schoolleiding
- Voorkomen en oplossen uitval (HRM)

Vanaf het begrotingsjaar 2013 vindt op deze punten herkenbare allocatie van middelen plaats.

4. Verslag van de Raad van Toezicht

Algemeen

Het bestuur heeft vanaf 2012 als een Raad van Toezicht gefunctioneerd. Om een goede overgang te waarborgen zijn de bestuurlijke verantwoordelijkheden stapsgewijs overgedragen aan de algemeen directeur/bestuurder (zie hiervoor ook paragraaf 3.2.). Hierbij heeft de algemeen directeur op de verschillende bestuurlijke dossiers beleidsvoorstellen ontwikkeld die na goedkeuring door de raad van toezicht als beleidskader zijn gaan dienen voor de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland. Na het vaststellen van het geharmoniseerde beleid is de bestuurlijke uitvoering en bijstelling ervan overgedragen aan de algemeen directeur/bestuurder.

Bijeenkomsten en besluiten c.q. goedkeuring

De Raad van Toezicht heeft in 2012 zeven vergaderingen gehad samen met de bestuurder. In deze vergaderingen hebben een aantal thema's centraal gestaan en zijn conform statuten besluiten genomen dan wel goedgekeurd.

De meeste aandacht is uitgegaan naar het realiseren van een gezamenlijk beleidskader van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid Holland. Daarbij is aan de orde geweest:

- 1) Het vaststellen van het inhoudelijke bestuurlijke beleidskader (de bestuurlijke prioriteiten) waarop eerder in dit verslag reeds een toelichting is gegeven. Deze zijn mede afgeleid van de doelen die we ons stellen voor het samengaan van deze scholen in een gezamenlijk verband.
- 2) Het vaststellen van het bestuurlijke rapportagekader waarmee per kwartaal de Raad van Toezicht wordt geïnformeerd over de uitvoering van beleid en de maatregelen die door de bestuurder worden genomen.

3) Het goedkeuren van het formatiebeleid waarmee kaders zijn vastgesteld van de toedeling van middelen aan personeel, normering ten aanzien van het functiebouwwerk en omvang van aanstellingen per school en op het niveau van de samenwerking, evenals uitgangspunten van het functioneringsbeleid van de scholen.

4) Het vaststellen van de jaarrekeningen van 2011 en het goedkeuren van de begroting 2013 en het begrotingsbeleid waarin vorm is gegeven aan het vergroten van de transparantie door het koppelen van specifieke inkomsten aan specifieke uitgaven en waarmee schoolleiders worden uitgedaagd en gefaciliteerd tot ondernemerschap binnen de eigen begroting.

De Raad van Toezicht heeft zich intensief bezig gehouden met het verkennen en vinden van mogelijkheden tot het aangaan van bredere bestuurlijke samenwerking. Het doel van de Raad van Toezicht is geweest om de samenwerking te verbreden zodat de kwaliteit van het bestuur en het bestuurskantoor breder benut zou kunnen worden en ook een hogere efficiency bereikt zou kunnen worden in de inhoudelijke en bestuurlijke samenwerking. Er zijn gesprekken geweest met drie bestuurlijke partijen om deze samenwerking gestalte te geven.

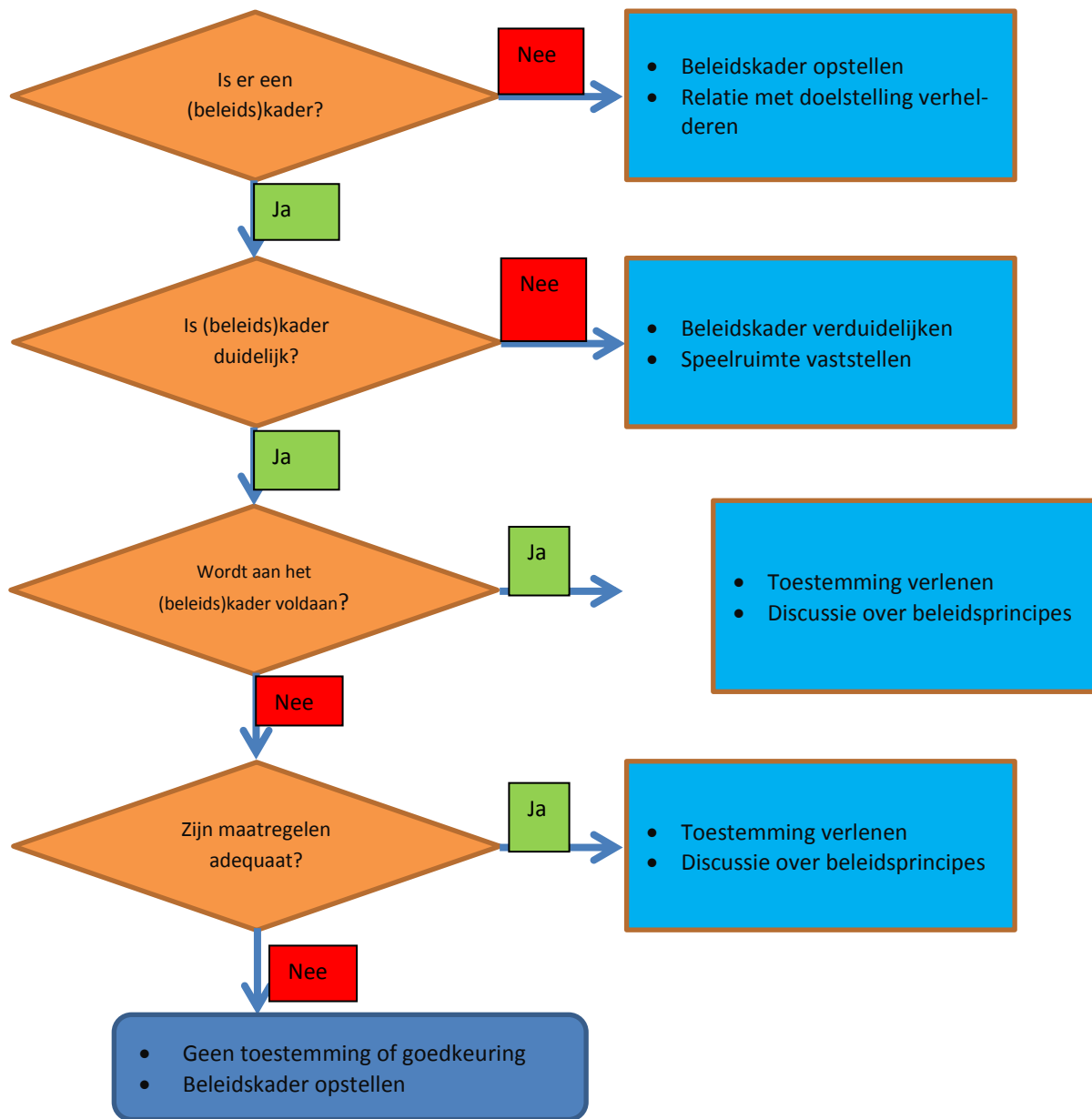
In juni heeft de Raad van Toezicht een evaluatie met de bestuurder en de schoolleiders georganiseerd waarbij naast de evaluatie ook vooruit werd gekeken naar de plannen voor het nieuwe schooljaar. Wij constateren verheugd dat de directeur met de schoolleiders een goed team is gaan vormen die de kansen en uitdagingen steeds meer gezamenlijk oppakt. In september heeft de Raad van Toezicht een tussentijdse evaluatie-bijeenkomst georganiseerd met de bestuurder, waarbij ook alle medezeggenschapsraden waren uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst is enerzijds gezamenlijk inhoudelijke terug- en vooruitgeblikt op de meerwaarde van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland en in een besloten gedeelte is het functioneren van de algemeen directeur besproken.

Gedurende het jaar heeft een afvaardiging van de RvT evaluatiegesprekken gevoerd met de algemeen directeur om te bespreken of de doelstellingen van het eerste jaar werden behaald. Na de evaluatie is besloten tot voortzetting van het dienstverband.

Tijdens de bijeenkomsten en in doorlopend contact met de bestuurder heeft de Raad van Toezicht het bestuur ook met raad en daad bijgestaan in beleidsuitvoering, projecten en ook het uitvoeren van de werving en selectie van vacante posities van schoolleiders.

Toetsingskader

Tijdens de vergadering 12 december 2012 heeft de Raad van Toezicht het interne toetsingskader vastgesteld. Dit ziet er als volgt uit:

5. Schoolbeleid

Over het schoolbeleid wordt uitgebreid verslag gedaan in de schooljaarverslagen als bijlage van dit bestuurlijk jaarverslag. In het onderstaande hoofdstuk volstaan we met de rapportage op hoofdlijnen.

Conform de jaarplannen zijn er op alle scholen verbetertrajecten ingezet: rekenen of taal, sociale vaardigheden, meerbegaafden. Voor de verslaglegging en voortgang per school verwijzen wij naar de schooljaarverslagen in de bijlagen.

5.1 Leerlingaantallen en opbrengsten

	Leerlingaantal 1 jan 2012	Instroom	Uitstroom	Uitstroom Klas 6	Leerlingaantal 1 okt 2012	Leerlingaantal 31 dec 2012	Bijzonderheden
Vrije School Widar	214	42	19	29	210	212	Uitstroom ivm verhuizingen (12), onderwijs dichterbij huis (5), speciaal basisonderwijs (1) en niet achter het vrijeschoolonderwijs kunnen staan (1).
Leeuwenhartschool	79	19	2	8	85	88	Geen wachtlijsten maar wel grote druk op klas 3,4 (combinatieklas met 33 leerlingen)
Dordtse Vrije School	216	37	18	26	208	213	Wachtlijst voor klas 3 ivm hoge zorgbehoefte.
Rudolf Steiner School Prinsenland	220	40	11	33	210	216	Wachtlijst voor klas 2, 3 en 4 (opbouw klas en vol)
Rudolf Steiner School Rotterdam locatie Krimpen	98	19	14	16	91	87	
Vrije School Vredehof	206	39	25	24	197	196	Uitstroom ivm verhuizing, emigratie, beter passend onderwijs, onrust in twee klassen en dichterbij school willen wonen.
Basisschool Wonnebald	197	52	19	27	193	205	
Totaal	1230	248	108	163	1194	1217	

	Leerlingaantal klas 6	Doublure	Praktijk- onderwijs	VMBO BL-KB of TL met LWOO	VMBO BL-KB	VMBO- TL	VMBO- TL/HAVO	HAVO	HAVO/ VWO	VWO	Cito gem ¹ (norm 535,2-539,2)
Vrije School Widar	29			2 amb.stroom bovenbouw			3	4	5	10	Cito LVS M8 toets
Leeuwenhartschool	8				2		2		3	1	536 (CITO eindtoets)
Dordtse Vrije School	26				6	3		4		13	537,5 (drempelonderzoek)
Rudolf Steiner School	50	1	2	3	2	12		17		13	PR: 536,2 (drempelonderzoek) KR: 535,2 (drempelonderzoek)
Vrije School Vredenhof	24				4	9		4		7	Cito LVS M8 toets
Basisschool Wonnebald	27			5	1	3	4	6	5	3	534,4 (drempelonderzoek)

¹: De eindresultaten van de scholen worden op verschillende manieren gemeten: Cito Leerlingvolgsysteem, Cito-eindtoets of Drempelonderzoek (678 Kappinga). Om een vergelijkbaar resultaat te krijgen zijn de scores omgerekend (erkende methodiek van de inspectie en COTAN) naar groepsgemiddelde Cito eindscore gecorrigeerd voor niveau en gewichten. Zowel op de Vrije School Widar als op de Vrije School Vredenhof wordt geen drempelonderzoek of cito-eindtoets afgenomen. Zij verantwoord door middel van de Cito M-toetsen uit het Leerlingvolgsysteem.

5.2 Zorgbeleid

Het zorgbeleid is vooral gericht op het zicht krijgen en houden op die leerlingen die extra zorg en aandacht nodig hebben. Alle scholen hebben een zorgplan en dyslexieprotocol.

Tevens zijn de scholen zich middels diverse scholingen aan het voorbereiden op Passend onderwijs: handelingsgericht werken, opbrengstgericht werken, coöperatieve leerstijlen en 1- zorgroute zijn daar voorbeelden van.

5.3 Kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid op de scholen behoeft constante aandacht. Er wordt gewerkt met de PDCA cyclus of WMK-po. Er zijn kwaliteitshandboeken en procesbeschrijvingen per school.

In 2012 is een start gemaakt met het gezamenlijk beschrijven van diverse processen die voor alle scholen gelden. Dit project wordt in 2013 gecontinueerd en zal leiden tot een geheel geharmoniseerd proceshandboek. Voor de overige aandachtspunten met betrekking tot kwaliteit wordt verwezen naar de schoolrapportages in de bijlagen.

5.4 Personeelsbeleid

In 2012 hebben de Samenwerkende Vrijescholen gezamenlijk formatiebeleid geformuleerd. Er is voor de eerste keer een gezamenlijk Bestuursformatieplan opgesteld. Daarin zijn onder meer formatienormen opgesteld voor alle functiecategorieën en is een gezamenlijke functiebouwwerk opgesteld. De keuze is gemaakt om ook op eenzelfde en systematische manier het functionerings- en beoordelingsbeleid vorm te geven. Dit wordt ingebed in het proceshandboek.

Na de tijdelijke groei van leerlingen bij de St. VSRR bleek deze halverwege het jaar niet door te zetten en was de St. VSRR voor het tweede jaar genoodzaakt de functiecategorie Onderwijsassistenten in de RDDF te plaatsen. Bij Widar en Wonnebald zijn de leerlingaantallen in 2012 stabiel gebleven. De financiële middelen zijn echter nog krap, waardoor een terughoudend aannamebeleid is gevoerd.

Ultimo 2012 zijn er 133 personeelsleden bij de SVZH in dienst, totaal 81.8823 fte en er zijn ongeveer 12 invallers.

Personeelssterkte per functiegroep.

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
OP	Aantal personen	105	27	78
	Bezetting (wtf)	68,1218		
DIR	Aantal personen	6	2	4
	Bezetting (wtf)	4,5000		
OOP	Aantal personen	16	2	14
	Bezetting (wtf)	4,8868		
OOP Schoonmaak	Aantal personen	1	0	1
	Bezetting (wtf)	0,4737		
OOP Administratie	Aantal personen	6	1	5
	Bezetting (wtf)	3,9000		
TOTAAL	Aantal personen	133		
	Bezetting (wtf)	81,8823		

Het ziekteverzuim van de scholen ligt boven het landelijk gemiddelde van 6,46% OP en 7,14% OOP (cijfer DUO 2011)

	ZV percentage dec 2012	Vershil tov 2011
St. VSRR	10.10 %	2.09 % gedaald
St. Widar	8.06 %	3.75 % gedaald
Ver. Wonnebald	2.89 %	

In het managementteam wordt het verzuim maandelijks besproken. Er is aanvullend beleid ontwikkeld voor kortdurend frequent verzuimers en in 2013 zal onder leiding van het Vervangingsfonds het project 'Schakels' starten.

De daling van het ziekteverzuim is een van de beleidsspeerpunten van de SVZH Er is weliswaar een daling gerealiseerd maar we zijn nog ver verwijderd van de doelstelling om het ziekteverzuim maximaal rond de 6% te hebben. Dit zal ook in 2013 met grote urgentie worden opgepakt met een specifieke aanpak door de duurzame inzetbaarheid van personeel.

5.5 Medezeggenschap

Aan elke school is een Medezeggenschapsraad verbonden. De St. VSRR kent ook een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. Elke raad maakt zijn eigen jaarverslag dat via de schoolleiding en op de website van de scholen in te zien is. Hierin verantwoorden zij hun werkzaamheden en geven verslag van de aandachtspunten per school.

In 2012 is gestart met het af en toe gezamenlijk overleggen van de GMR en de MR'en van Widar en Wonnebald. Formeel is er geen sprake van een GMR maar er wordt een start gemaakt door informele overlegmomenten.

In 2012 zijn er ook twee studieavonden van de LOBO geweest, waaraan diverse leden hebben deelgenomen.

5.6 Huisvestingsbeleid

De ambitie van de SVZH is Gezonde, veilige en energiezuinige scholen, die er goed verzorgd uitzien.

Alle scholen hebben een actuele Meerjaren Onderhouds Planning (MOP) waarmee gewerkt wordt. Doel van deze plannen is het structureel aanpakken van het onderhoud, inzicht hebben in het noodzakelijke onderhoud en de kosten daarvan.

Met de Gemeente Rotterdam heeft de St. VSRR in 2008 een overeenkomst gesloten over de doordecentralisatie huisvesting. Op basis van een goedgekeurde MOP wordt door de gemeente middelen ter beschikking gesteld. De werkzaamheden van 2008-2009 en 2010 zijn door de st. zoals gepland uitgevoerd. In 2012 is overleg gevoerd door de Rotterdamse schoolbesturen met de Gemeente Rotterdam over de middelen voor 2011 en 2012 die nog niet uitgekeerd waren. Eind 2012 is overeenstemming bereikt en zijn de middelen voor 2011 en 2012 alsnog uitgekeerd. In 2013 zullen daarom de renovatie van het dak in Prinsenland en de schoolpleinen van Prinsenland en Vredenhof uitgevoerd kunnen worden.

De verantwoording van deze middelen voor huisvesting is als volgt:

	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
Uitgekeerd bedrag	€ 10.927	€ 5.597	0	0	€ 194.186	€ 210.710
Besteding RSSR Prinsenland	€ 2.872	€ 882	0	0		€ 3.754,00
Besteding VS Vredehof	€ 3.185	€ 5.466	0	0		€ 8.651,00

Er zijn plannen van het ministerie om net als in het voortgezet onderwijs de middelen voor buitenonderhoud te doordecentraliseren aan de besturen in plaats van aan de gemeentes. De ingangsdatum van deze doordecentralisatie is doorgeschoven naar 2015. Wij zijn niet tegen deze wijziging echter wij zien wel risico's:

- Een kleiner bestuur heeft geen financiële buffer om achterstallig onderhoud te financieren;
- Er is nog onduidelijkheid over de budgetten die bij de gemeentes tbv groot onderhoud zijn gereserveerd en of deze naar de besturen overgeheveld zullen worden. Dit is in het voortgezet onderwijs niet gebeurd;
- Een kleiner bestuur met weinig gebouwen heeft geen mogelijkheid om meerkosten ivm een oud-gebouw te compenseren met minderkosten van een nieuwbouwlocatie.

6. Financieel Beleid

6.1 Analyse financiële situatie

In deze paragraaf wordt de geconsolideerde (Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland) Balans en staat van Baten en Lasten gepresenteerd.

Geconsolideerde Balans op 31-12-2012

Activa	31-12-2012	31-12-2011	Passiva	31-12-2012	31-12-2011
Immateriele Vaste Activa	0	0	Eigen Vermogen	773.286	825.315
Materiele Vaste Activa	707.271	723.650	Vorzieningen	512.887	478.210
Financiele Vaste Activa	804	804	Langlopende schulden	39.731	41.103
Voorraden	0	0	Kortlopende schulden	750.594	892.932
Vorderingen	404.295	397.321			
Effecten	0	0			
Liquide middelen	964.128	1.115.097			
totaal Activa	2.076.498	2.236.872	totaal Passiva	2.076.498	2.237.560

Geconsolideerde Staat van Baten en Lasten en de Begroting 2013.

	Realisatie 2012	Begroting 2012	Verschil	Realisatie 2011	Verschil	Begroting 2013
Baten						
Rijksbijdragen OCenW	5.478.324	5.258.993	219.331	5.297.382	180.942	5.391.932
Overige overheidsbijdrage	90.585	75.851	14.734	94.244	3.659-	93.458
Overige baten	637.293	563.475	73.818	591.709	45.584	581.349
Totaal baten	6.206.202	5.898.319	307.883	5.983.335	222.867	6.066.739
Lasten						
Personele lasten	4.968.431	4.825.867	142.564	4.841.256	127.175	4.940.171
Afschrijvingen	103.753	120.107	16.354-	98.501	5.252	143.409
Huisvestingslasten	530.241	472.764	57.477	437.020	93.221	403.912
Overige instellingslasten	664.119	571.466	92.653	609.811	54.308	518.584
Totaal lasten	6.266.544	5.990.204	276.340	5.986.588	279.956	6.006.076
Saldo baten en lasten	60.342-	91.885-	31.543	3.253-	57.089-	60.663
Financiële baten en lasten	8.313	7.957	356	11.013	2.700-	8.750
Nettoresultaat	52.029-	83.928-	31.899	7.760	59.789-	69.413

Het geconsolideerde resultaat is een optelsom van de resultaten per rechtspersoon. Het negatieve nettoresultaat komt ten laste van het eigen vermogen zoals in de eerste tabel (de balans) is opgenomen.

6.2 Verschillenanalyse per rechtspersoon

Conform de eisen die de accountant stelt wordt hieronder een balans en een verschillenanalyse geven van baten en lasten per rechtspersoon.

6.2.1 St. Vrije Scholen Regio Rotterdam.

Balanspositie 31-12-2012

Activa	31-12-2012	31-12-2011	Passiva	31-12-2012	31-12-2011
Immateriele Vaste Activa	0	0	Eigen Vermogen	428.132	451.760
Materiele Vaste Activa	462.902	505.597	Voorzieningen	479.625	441.603
Financiele Vaste Activa	0	0	Langlopende schulden	39.731	41.103
Voorraden	0	0	Kortlopende schulden	491.060	612.336
Vorderingen	135.988	222.252			
Effecten	0	0			
Liquide middelen	839.658	818.953			
totaal Activa	1.438.548	1.546.802	totaal Passiva	1.438.548	1.546.802

Toelichting op de balans:

Activa:

De materiele vaste activa zijn gedaald door de reguliere afschrijvingen, er is terughoudend geïnvesteerd.

De Vorderingen zijn afgenomen met € 86.264, de vorderingen zijn regulier.

De liquide middelen zijn gestegen met € 20.703. Budgetten zijn beperkt en er zijn extra inkomsten vanuit oa. het ministerie ontvangen.

Passiva:

Het Eigen vermogen is gedaald met € 23.628 door het negatieve resultaat 2012.

De Voorzieningen zijn gestegen door de dotaties aan de voorzieningen tbv het onderhoud.

De Langlopende Schulden zijn gedaald door onttrekking aan de reservering spaarverlof.

De Kortlopende Schulden zijn gedaald door de verrekening van de vooruit ontvangen subsidie voor Binnenklimaat die wij niet hebben kunnen realiseren/besteden. De overige schulden zijn regulier.

Analyse Resultaat.

De begroting 2012 liet een negatief resultaat zien van € 84.650. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat boekjaar 2012 van € 23.628. Al met al is dat een resultaat dat € 61.032 beter is dan verwacht. Het negatieve resultaat over het boekjaar 2011 bedroeg € 45.402.

In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen:

We verklaren het verbeteren van het resultaat tov 2011 met € 21.774 als volgt:

De inkomsten vanuit het ministerie zijn gestegen door een extra reguliere budgetten Lumpsum, groeitelling en door de Prestatie box.	€ 171.520
De overige overheidsbijdragen zijn gestegen door onvoorziene inkomsten tbv de overschrijdingsregeling en extra subsidie van het ESF fonds	€ 16.394
De overige baten zijn gestegen door m.n. inkomsten van het UWV die niet afgedragen hoeven te worden aan het ministerie	€ 26.757
De personele lasten zijn gestegen. Een deel van die kosten komen door vervangingen die uit de extra inkomsten van het UWV betaald moeten worden een ander deel door de gestegen WG bijdrage (1% van de totale loonkosten). Er resteert nog een bezuiniging van 1.5 fte OOP te realiseren in 2013. Ook konden voor een deel ingeboekte reductie van personeelskosten niet worden gerealiseerd	€ 48.806
De afschrijvingen zijn gedaald, er is terughoudend beleid gevoerd tav investeringen	-€ 1.914
De huisvestingslasten zijn gestegen doordat in 2011 de dotatie voorziening onderhoud niet was uitgevoerd, deze is in 2012 wel uitgevoerd. Tevens zijn er in 2012 extra onvoorziene uitgaven gedaan voor een afrekening energie uit 2010-2011 op de DVS, ernstige cv storing en kosten voor de groene tuin in RSSR waarvan de prijs in 2011 is ontvangen maar nog niet alle werkzaamheden waren uitgevoerd.	€ 83.054
Overige instellingslasten zijn tov 2011 gestegen door de voorgeschoten kosten van de Samenwerkende Vrijescholen, door de besteding van de subsidie ESF en door een overdracht van niet besteedde gelden van een rugzakleerling.	€ 63.515

De financiële baten en lasten, bestaande uit rentebaten en –lasten zijn in 2012 en 2011 vrijwel gelijk.

Het resultaat in 2012 is € 61.032 beter dan we hadden begroot. Dat verklaren we in het onderstaande overzicht:

<p>Inkomsten.</p> <p>Meer inkomsten vanuit het ministerie door de Prestatiebox en groeitelling begin 2012, tevens meer reguliere bijdrage Lumpsum van het ministerie.</p> <p>De overige overheidsbijdragen zijn hoger door de inkomsten vanuit de ESF subsidie en extra inkomsten vanuit de overschrijdingsregeling.</p> <p>De overige baten zijn hoger dan begroot door: enerzijds <u>minder</u> inkomsten vanuit de ouderbijdragen maar ook; Meer inkomsten van uitkeringen van het UWV die niet afgedragen hoeven te worden; Betalingen van de scholen Widar en Wonnebald voor door de VSRR voorgeschoten kosten en detachering van algemeen directeur en managementondersteuner; Meer inkomsten uit verhuur en medegebruik; Een incidentele uitbetaling van WSNS Rotterdam Noord waaruit extra scholing voor passend onderwijs bekostigd is; Extra reguliere overdrachten van alle WSNS verbanden; Bijdrage van de gemeente in de energiekosten van DVS 2011 en 2012</p>	<p>€ 175.536</p> <p>€ 18.000 € 4.341</p> <p>€ 51.583</p>
<p>Uitgaven:</p> <p>De personele lasten zijn hoger dan begroot door de maar gedeeltelijk gerealiseerde bezuiniging op OOP, door extra loonkosten ivm vervanging van 2 zwangerschaps- en ouderschapsverloven, malus van het VF die 20.000 hoger was dan begroot.</p> <p>Afschrijvingen zijn iets hoger dan begroot, dit zijn mn de afschrijvingen voor middelen ICT (kapotte computers-laptops) .</p> <p>Huisvestingslasten zijn hoger dan begroot door incidentele naheffing energie van € 20.000, schoonmaakkosten zijn hoger door extra inzet om het vertrek van de conciërge op de Leeuwenhartschool op te vangen, extra kosten voor een grote reparatie aan de CV installatie (lekkage) bij de RSSR en nagekomen lasten voor de realisatie van het 'groene schoolplein'.</p> <p>De Overige instellingslasten zijn hoger dan begroot: -inzet interim schoolleider DVS (gedeeltelijk door VF bekostigd) -besteding ESF subsidie (6000 euro eigen rekening) -overdracht niet besteedde rugzakgeld (10000 euro) -extra begeleiding 4^e en 5^e klas VSV (regenboogtraining) -meer leermiddelen dan begroot</p>	<p>€ 50.731</p> <p>€ 2.988</p> <p>€ 55.696</p> <p>€ 83.061</p>

Financiële toekomstparagraaf

	Realisatie 2012	Begroting 2013
Baten		
Rijksbijdragen OCenW	3.721.117	3.619.831
Overige overheidsbijdragen	60.476	55.641
Overige baten	366.522	340.576
Totaal baten	4.148.115	4.016.047
Lasten		
Personele lasten	3.273.203	3.294.787
Afschrijvingen	58.073	69.621
Huisvestingslasten	374.011	260.550
Overige instellingslasten	475.077	352.797
Totaal lasten	4.180.364	3.977.755
Saldo baten en lasten	32.249-	38.293
Financiële baten en lasten	8.621	6.000
Nettoresultaat	23.628-	44.293

De begroting 2013 laat voor het eerst in 3 jaar een netto positief resultaat zien. Alle voorziene kosten zijn opgenomen. Er is terughoudend omgegaan met het inboeken van voorgenomen kostenreductie om zodoende de financiële risico's te beperken. Indien nodig dan zal het bestuur het begrote positieve resultaat inzetten voor onvoorziene kosten. Budgetbeheersing en control blijven belangrijk.

Tevens wordt er ingezet op Pr activiteiten om het leerlingaantal structureel te verhogen.

6.2.2 St. Vrije School Widar

Balanspositie 31-12-2012

Activa	31-12-2012	31-12-2011	Passiva	31-12-2012	31-12-2011
Immateriele Vaste Activa	0	0	Eigen Vermogen	227.410	249.832
Materiele Vaste Activa	116.157	126.245	Vorzieningen	25.636	28.409
Financiele Vaste Activa	804	804	Langlopende schulden	0	0
Voorraden	0	0	Kortlopende schulden	150.050	123.505
Vorderingen	208.749	69.133			
Effecten	0	0			
Liquide middelen	77.387	205.564			
totaal Activa	403.097	401.746	totaal Passiva	403.096	401.746

Toelichting op de balans:

Activa:

De materiele vaste activa zijn gedaald door reguliere afschrijvingen.

De Vorderingen zijn gestegen met € 139.616, door de voorgeschoten investeringen die gedaan

zijn in het gebouw (zinken dak, gevelrenovatie en de vloerisolatie) tlv de voorziening

huisvesting van de gemeente ad € 161.000. De werkzaamheden zijn afgerond en afgerekend met de gemeente.

De overige vorderingen zijn gedaald en regulier.

De liquide middelen zijn gedaald met € 128.177 door de voorgeschoten betalingen ivm de voorziening huisvesting.

Passiva:

Het Eigen vermogen is gedaald met € 22.422 door het negatieve resultaat 2012.

De Voorzieningen zijn gedaald door onttrekkingen aan de voorziening onderhoud voor het schilderwerk buiten.

De Kortlopende Schulden zijn gestegen en zijn regulier.

Analyse Resultaat.

De begroting 2012 liet een positief resultaat zien van € 1. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat boekjaar 2012 van € 22.422 een verschil van € 22.423 met de begroting.

Het resultaat over het boekjaar 2011 bedroeg € 19.061.

In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen:

Het resultaat tov 2011 is gedaald met € 41.483. De belangrijkste oorzaken van deze daling zijn:

De inkomsten vanuit het ministerie zijn gestegen door de Prestatiebox, maar gedaald door het aantal leerlingen dat iets daalde.	€ 4.391
De overige overheidsbijdragen zijn gedaald door een daling van de gemeentelijke bijdragen. Er moeten nog een aantal bedragen ontvangen worden in 2013.	-€ 5.063
De overige baten zijn gestegen door stijging van de inkomsten uit verhuur en door stijging van de ouderbijdragen.	€ 11.964
De personele lasten zijn gestegen, een deel van die kosten komen door de gestegen WG bijdrage (1% van de totale loonkosten). De voorgenomen kostenruktie is niet gerealiseerd. (€ 10.000) De kosten voor de ijn gestegen tov 2011.	€ 51.719
De afschrijvingen zijn gestegen tov 2011 , dat was voorzien ivm de voorgenomen investeringen.	€ 1.459
De huisvestingslasten zijn gedaald door daling van de kosten voor klein onderhoud, contracten, en daling van de dotatie aan de onderhoudsvoorziening. De schoonmaak- en energiekosten zijn tov 2011 wel wat gestegen.	-€ 6.561
Overige instellingslasten zijn tov 2011 gestegen door stijging van de kosten voor toetsen en testen en kleine overschrijdingen op diverse posten.	€ 4.597

De financiële baten en lasten, bestaande uit rentebaten en –lasten zijn in 2012 en 2011 vrijwel gelijk, de boeking van de rente-inkomsten van de spaarrekening moet nog plaatsvinden.

Het begrote resultaat in 2012 wijkt af van het gerealiseerde resultaat in 2012 namelijk minus € 22.423 . De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn:

Inkomsten.	
Meer inkomsten vanuit het ministerie door de Prestatiebox, en bijstelling van de reguliere Lumpsum bedragen.	€ 21.576
De overige overheidsbijdragen zijn lager door nog niet ontvangen bijdragen voor bewegingsonderwijs.	-€ 3.530
De overige baten zijn hoger dan begroot door:	
Meer inkomsten vanuit de ouderbijdragen en uit verhuur en medegebruik;	€ 17.946
Uitgaven:	
De personele lasten zijn hoger dan begroot door Niet gerealiseerde bezuiniging (0.3 fte, € 10.000).	€ 50.301
Hogere kosten voor detachering: dit zijn de doorbelaste kosten vanuit de Samenwerking voor personeel, opstellen MOP, PR activiteiten en de bouwkundig adviseur.	
Afschrijvingen zijn iets lager dan begroot, door de gespreide investeringen over het jaar heen.	-€ 1.409
Huisvestingslasten zijn hoger dan begroot door meer uitgaven voor schoonmaak en bewaking/beveiliging. In 2012 is wederom 2 keer ingebroken.	€ 3.194
De Overige instellingslasten zijn hoger dan begroot door meer uitgaven voor administratie en beheer (CA, ondersteuning), toetsen en testen en diverse kleine overschrijdingen.	€ 5.477

Toekomstparagraaf

	Realisatie 2012	Begroting 2013
Baten		
Rijksbijdragen OCenW	930.161	918.642
Overige overheidsbijdragen	6.470	5.833
Overige baten	131.009	108.013
Totaal baten	1.067.640	1.032.488
Lasten		
Personele lasten	894.248	841.973
Afschrijvingen	25.391	33.320
Huisvestingslasten	77.444	66.050
Overige instellingslasten	92.627	74.900
Totaal lasten	1.089.710	1.016.242
Saldo baten en lasten	22.070-	16.245
Financiële baten en lasten	352-	1.000
Nettoresultaat	22.422-	17.245

De begroting van Widar laat voor 2013 een positief resultaat zien. De voorgenomen wijzigingen in het Personeelsbestand zullen in 2013 gerealiseerd worden.

Widar zal in 2013 meer inzetten op PR activiteiten om de leerlingaantallen op pijl te houden. Budgetbeheersing en controle blijven belangrijk.

Alle voorziene inkomsten en uitgaven zijn opgenomen.

6.2.3 Ver. Basisschool Wonnebald

Balanspositie 31-12-2012

Activa	31-12-2012	31-12-2011	Passiva	31-12-2012	31-12-2011
Immateriele Vaste Activa	0	0	Eigen Vermogen	117.744	123.723
Materiele Vaste Activa	128.212	92.497	Voorzieningen	7.626	8.198
Financiële Vaste Activa	0	0	Langlopende schulden	-	-
Voorraden	0	0	Kortlopende schulden	109.484	158.123
Vorderingen	59.560	106.967			
Effecten	0	0			
Liquide middelen	47.082	90.580			
totaal Activa	234.854	290.044	totaal Passiva	234.854	290.044

Toelichting op de balans:

Activa:

De materiele vaste activa zijn gestegen door de investeringen die gedaan zijn in het gebouw door de toilettenrenovatie.

De Vorderingen zijn afgenomen met € 47.407, de vorderingen zijn regulier.

De liquide middelen zijn gedaald met € 43.498, door de investeringen in de toiletten die grotendeels voor eigen rekening zijn.

Passiva:

Het Eigen vermogen is gedaald met € 5.979 door het negatieve resultaat 2012.

De Voorzieningen zijn gedaald door de onttrekking aan de voorziening jubilea.

De Kortlopende Schulden zijn gedaald en zijn regulier.

Analyse Resultaat.

De begroting 2012 liet een positief resultaat zien van € 371. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat boekjaar 2012 van € 5.979, een verschil van € 6.710 met de begroting. Het resultaat over het boekjaar 2011 bedroeg € 34.101.

In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen:

Het resultaat tov 2011 is gedaald met € 40.080. De belangrijkste oorzaken van deze daling zijn:

De inkomsten vanuit het ministerie zijn gestegen door de Prestatiebox, maar gedaald door het aantal leerlingen dat krap bleef.	€ 5.031
De overige overheidsbijdragen zijn gedaald door een daling van de gemeentelijke bijdragen ID banen.	-€ 14.990
De overige baten zijn gestegen door inkomsten van het UWV die niet afgedragen hoeven te worden aan het ministerie, door stijging van de inkomsten uit verhuur. De inkomsten vanuit de ouderbijdragen zijn echter gedaald.	€ 6.866
De personele lasten zijn gestegen, een deel van die kosten komen door vervangingen die uit de extra inkomsten van het UWV betaald moeten worden (zwangerschaps- en ouderschapsverlof) een ander deel door de gestegen WG bijdrage (1% van de totale loonkosten). De voorgenomen bezuiniging in wtf is wel gerealiseerd. De kosten voor detachering van het Samenwerkingskantoor zijn gestegen tov 2011 maar waren wel voorzien.	€ 26.650
De afschrijvingen zijn gestegen tov 2011 , dat was voorzien ivm de investeringen in het gebouw.	€ 5.707
De huisvestingslasten zijn gestegen doordat in 2012 de rioolwaterpomp kapot ging. Ondanks herhaalde pogingen om deze kosten bij de gemeente vergoed te krijgen is dit niet gelukt. De energiekosten zijn tov 2011 ook gestegen.	€ 16.729
Overige instellingslasten zijn tov 2011 gedaald door strak budgetbeheer en daling van de kosten voor toetsen en testen en voor buitenschoolse cq bijzondere activiteiten.	-€ 14.205

De financiële baten en lasten, bestaande uit rentebaten en –lasten zijn in 2012 en 2011 vrijwel gelijk, de boeking van de rente-inkomsten van de ASN rekening moet nog plaatsvinden.

Het begrote resultaat 2012 wijkt af van het gerealiseerde resultaat 2013, namelijk minus € 5.979 . De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn:

<p>Inkomsten.</p> <p>Meer inkomsten vanuit het ministerie door de Prestatiebox, en bijstelling van de reguliere Lumpsum bedragen.</p> <p>De overige overheidsbijdragen zijn lager door het vertrek van een ID-er en door de nog niet ontvangen bijdragen voor Schoolmaatschappelijk werk.</p> <p>De overige baten zijn hoger dan begroot door:</p> <p>Eenzijds <u>minder</u> inkomsten vanuit de ouderbijdragen maar ook;</p> <p>Meer inkomsten van uitkeringen van het UWV die niet afgedragen hoeven te worden;</p> <p>Meer inkomsten uit verhuur en medegebruik ;</p>	<p>€ 22.219</p> <p>-€ 5.161</p> <p>€ 4.292</p>
<p>Uitgaven:</p> <p>De personele lasten zijn hoger dan begroot door</p> <p>Een fout in de formatiebegroting: de vertrekkende personeelsleden waren opgenomen, maar hun vervangers niet.</p> <p>Hogere kosten voor detachering: dit zijn de doorbelaste kosten vanuit de Samenwerking voor personeel, opstellen MOP, PR activiteiten.</p> <p>Extra salariskosten voor zwangerschaps- en ouderschapsverlof.</p> <p>Afschrijvingen zijn lager dan begroot, de toiletrenovatie is halverwege het jaar uitgevoerd. Vanwege de liquiditeitsproblemen halverwege het jaar zijn een aantal andere investeringen uitgesteld.</p> <p>Huisvestingslasten zijn lager dan begroot door minder uitgaven aan energiekosten, maar ook de incidentele kosten voor de vervanging van de rioolpomp. Tevens zijn er geen extra kosten voor de tuin gemaakt, alles is binnen begroting gerealiseerd.</p> <p>De Overige instellingslasten zijn hoger dan begroot:</p> <p>- de budgetten voor inventaris, apparatuur en leermiddelen zijn overschreden.</p>	<p>€ 41.532</p> <p>-€ 17.933</p> <p>-€ 1.412</p> <p>€ 3.714</p>

Toekomstparagraaf

	Realisatie 2012	Begroting 2013
Baten		
Rijksbijdragen OCenW	827.046	853.459
Overige overheidsbijdragen	23.639	31.984
Overige baten	139.765	132.760
Totaal baten	990.450	1.018.203
Lasten		
Personele lasten	800.980	803.411
Afschrijvingen	20.289	40.468
Huisvestingslasten	78.787	77.312
Overige instellingslasten	96.014	90.887
Totaal lasten	996.070	1.012.078
Saldo baten en lasten	5.620-	6.126
Financiële baten en lasten	359-	1.750
Nettoresultaat	5.979-	7.876

De begroting van Wonnebald laat voor 2013 een positief resultaat zien. De voorgenomen wijzigingen in het Personeelsbestand zijn in 2012 gerealiseerd.

Wonnebald voorziet in twee groeitellingen in 2013. De PR activiteiten die ingezet zijn worden zichtbaar in de leerlingaantallen.

Alle voorziene inkomsten en uitgaven zijn opgenomen.

budgetbeheersing en control blijven belangrijk.

6.3 Treasuryverslag

Op 1 januari 2010 is de 'regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010' van kracht geworden. De kern hiervan is dat de beschikbaar gestelde publieke gelden risicomijdend dienen te worden belegd en beleend. Voor de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland betekent dit dat alle bank- en spaartegoeden vrij opneembaar en verdeeld over de ING, de ABN Amro, de ASN en de Triodosbank zijn. De St. VSRR heeft 1 jaardeposito, dat in april 2013 afloopt.

De stichtingen hebben een aantal certificaten bij de Triodosbank die om niet zijn verkregen.

6.4 Risicomanagement

Waar het in de jaarrekening vooral gaat om een zo juist en volledig mogelijk beeld te geven van, door een accountant te controleren, zekerheden, gaat het bij risicomanagement om het in beeld brengen van onzekerheden, de risico's. Deze risico's moeten jaarlijks worden geïnventariseerd. Na deze inventarisatie moet worden gekeken of er maatregelen mogelijk zijn om deze risico's te beperken of om deze op te heffen. De som van de waarde van de aan het jaareinde aanwezige risico's geeft een indicatie van het vermogen dat als buffer aangehouden dient te worden.

Deze risico's zijn:

- De mogelijkheid van een dalend leerlingenaantal, of juist een sterk stijgend leerlingenaantal;
- De mogelijkheid en de kosten van tussentijds vertrekkend personeel, arbeidsconflicten en vervangingskosten die voor eigen rekening komen zoals zwangerschaps- en ouderschapsverlof;
- Een in de jaarrekening te laag opgenomen bedrag voor groot onderhoud, doordecentralisatie van het buitenonderhoud naar de besturen;
- fouten in of door onjuistheden in de administratie of personeelsdossiers

Widar en Wonnebald hebben een risicoberekening gemaakt middels een instrument van de VBS. Beide rechtspersonen hebben conform dit model voldoende eigen vermogen.

De VSRR had geen berekening gemaakt maar had als norm altijd 10% van de loonsom, dat komt overeen met ongeveer € 300.000. Het eigen vermogen van de VSRR is ruim voldoende.

In 2013 zal nieuw gezamenlijk beleid geformuleerd worden ten aanzien van het noodzakelijke vermogen en de hoogte van diverse voorzieningen.

In control statement (verantwoordingsverklaring)

Rekening houdend met de beperkingen die noodzakelijkerwijs verbonden zijn aan alle interne beheersingsystemen, geven de interne beheers- en controlesystemen van onze scholen ons een redelijke mate van zekerheid dat de kwantitatieve en kwalitatieve verslaglegging geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat dit systeem in 2012 naar behoren heeft gewerkt. De uit de verschillende rapportages voortgekomen bevindingen, aanbevelingen en maatregelen zijn besproken in het bestuur, met de schoolleider en noodzakelijkerwijs met andere geledingen binnen de school.

6.5 Bezoldiging bestuurders

De leden van de Raad van toezicht zijn vrijwilligers en ontvangen hiervoor geen vergoeding. De Algemeen Directeur/ bestuurder is in dienst en ontvangt conform de verlengde CAO-PO 2009 een salaris in schaal OOP 14.

6.6 Kengetallen

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en het weerstandsvermogen vermelden wij de onderstaande kengetallen.

	SVZH geconsolideerd	St. VSRR	St. VS Widar	Ver.Basisschool Wonnebald	Signalering comm.Donn
Solvabiliteit 2012	37.2%	29.8%	56.4%	50.1%	< 20%
Solvabiliteit 2011	36.9%	29.2%	62.2%	42.7%	
Liquiditeit 2012	1.8	2.0	1.9	1.0	0.5-1.5
Liquiditeit 2011	1.7	1.7	2.2	1.2	
Rentabiliteit 2012	-0.8%	-0.6%	-2.1%	-0.6%	0
Rentabiliteit 2011	0.1%	-1.2%	1.8%	3.4%	
Kapitalisatiefactor 2012	29.8%	32.4%	31.0%	17.5%	> 57%
Kapitalisatiefactor 2011	34.2%	36.8%	31.2%	27.3%	
Weerstandsvermogen 2012	1.2%	-0.9%	12.0%	-1.3%	5.0-20 %
Weerstandsvermogen 2011	1.9%	-1.5%	13.3%	3.9%	

Conclusie

De vermogenspositie van alle rechtspersonen is redelijk te noemen.

De liquiditeit is op orde maar bij Wonnebald krap. Wonnebald heeft in het verleden veel geïnvesteerd in exit trajecten en interne verbouwingen waardoor de liquiditeit is teruggelopen.

Het weerstandsvermogen per rechtspersoon geeft een vertekend beeld. Als alle reserves en voorzieningen worden meegerekend is het kengetal SVZH geconsolideerd 10%.

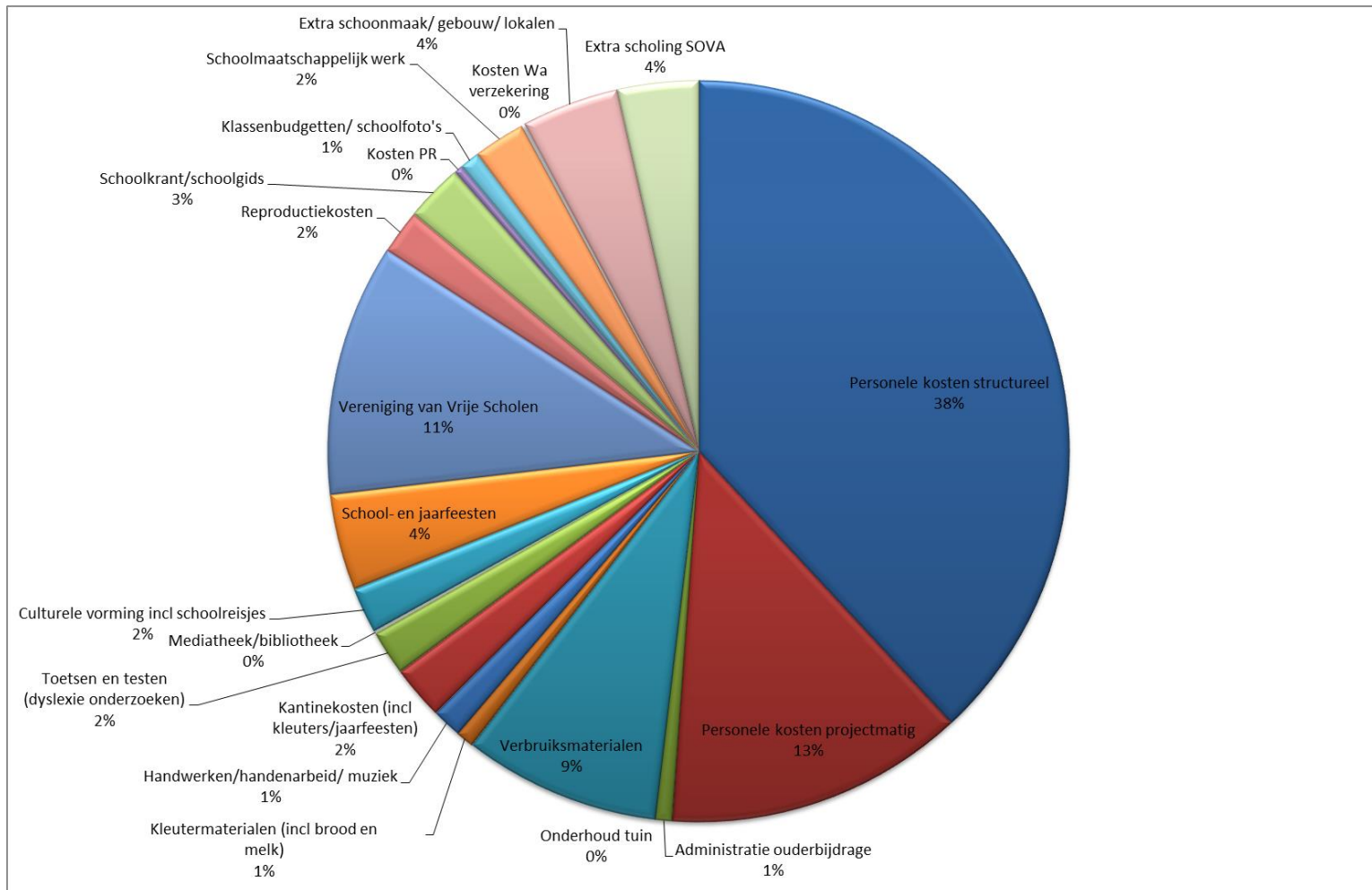
In 2013 zal de bestuurder een voorstel doen over de minimaal aan te houden hoogte van de reserves. Uiteraard blijft belangrijk dat in de begroting 5% vrije ruimte gereserveerd wordt. Een positieve exploitatiebegroting dus.

6.7 Ouderbijdragen

De besteding van de ouderbijdragen wordt jaarlijks met de Medezeggenschapsraden besproken, de ouders stemmen in met de besteding ervan.

Van de ouderbijdragen worden die dingen betaald die ons onderwijs verfraaien en het onderwijs ondersteunen. Een groot gedeelte wordt besteed aan personele kosten:

piano begeleiding bij de eurtmie, een gedeelte van de salariskosten voor eurtmie, schoolarts en schoolmaatschappelijk werk, culturele vorming en schooluitjes. Het budget voor personele kosten is gelimiteerd: bij de VSRR is dat maximaal 25% structureel, maximaal 25% projectmatig; bij Widar maximaal 60%.

De besteding in Euro per school in 2012:

	LHS	DVS	RSSR	VSV	Widar	Wonnebald	totaal SVZH	percentage
begroot 2012	11.667	75.000	75.000	55.000	75.000	61.200	352.867	
gerealiseerd 2012	15.059	48.938	62.299	46.426	83.576	49.779	306.077	
uitgaven:								
Personele kosten structureel	2.804	20.104	16.750	15.549	45.000	18.000	118.207	39,5%
Personele kosten projectmatig	5.012	15.232	12.448	7.904			40.596	13,6%
Administratie ouderbijdrage					2.300		2.300	0,8%
Onderhoud tuin							-	0,0%
Verbruiksmaterialen	275	5.750	3.500	6.617	4.500	6.000	26.642	8,9%
Kleutermaterialen (incl brood en melk)		595		1.116	746		2.457	0,8%
Handwerken/handenaarbeid/ muziek		1.883		1.354	800		4.037	1,3%
Kantinekosten (incl kleuters/jaarfeesten)		883				6.342	7.225	2,4%
Toetsen en testen (dyslexie onderzoeken)				2.200		3.842	6.042	2,0%
Mediatheek/bibliotheek				391			391	0,1%
Culturele vorming incl schoolreisjes	427	2.885	1.662		395	810	6.179	2,1%
School- en jaarfeesten	1.785	747	4.027	2.871	1.323	2.299	13.052	4,4%
Vereniging van Vrije Scholen	1.638	5.174	8.580	5.592	5.642	7.449	34.075	11,4%
Reproductiekosten		4.000	2.000				6.000	2,0%
Schoolkrant/schoolgids	1.611	2.373	2.200	1.604			7.788	2,6%
Kosten PR	1.190						1.190	0,4%
Klassenbudgetten/ schoolfoto's					650	2.064	2.714	0,9%
Schoolmaatschappelijk werk			7.000				7.000	2,3%
Kosten Wa verzekering			400				400	0,1%
Extra schoonmaak/ gebouw/ lokalen			4.700			8.500	13.200	4,4%
Extra scholing SOVA					11.000		11.000	3,7%
totaal	14.742	59.626	63.267	45.198	72.356	55.306	299.495	100,0%
gem bedrag per leerling (1 okt 2012)	173	287	210	229	345	287	251	

Rudolf Steinerschool.

Schoolleider: Els Blacquièrè

5.1 Onderwijskundig beleid.

Leerlingaantallen in 2012:

1-1-2012:	PRL 220, KR 98.
Instroom in 2012:	PRL 40, KR 19.
Uitstroom in 2012:	PRL 11, KR 14.
Uitstroom klas 6:	PRL 33, KR 16.
30-12-2013:	PRL 216, KR 87.

Alleen wachtlijsten voor PRL: klas 4, in 2012-2013 ook voor klas 2, 3 (tijdelijk ivm opbouw klas) en 4.

Onderwijsprestaties:

Eind schooljaar 2011-2012 zaten er 50 leerlingen in de twee zesde klassen.

Waar gaan zij heen?

- één leerling doubleert klas 6.
- 2 leerlingen gaan naar praktijkonderwijs.
- 1 leerling gaat naar VMBO-BL met LWOO.
- 2 leerlingen gaan naar VMBO-TL met LWOO.
- 2 leerlingen gaan naar VMBO-BL-KB.
- 12 leerlingen gaan naar VMBO-TL.
- 17 leerlingen gaan naar HAVO.
- 13 leerlingen gaan naar VWO.

Eindopbrengsten en uitstroomniveau 6^e klas leerlingen 2012.

PRL: CITO gemiddelde: 536,9.

KR: CITO gemiddelde: 535,2.

Inspectie hanteert (voor scholen met een leerlinggewicht van 0, wij hebben dat) als norm vanaf 2011-2012:

Ondergrens: 535,2 landelijk gemiddelde: 537,2 en bovengrens: 539,2.

Reken/taalverbetertrajecten.

N.a.v. de constatering dat de uitslagen van de januari-toetsen laag waren is er ingezet op het verhogen van de resultaten voor rekenen. Er is oefenmateriaal aangeschaft, wat gedifferentieerd is ingezet in de oefeningen. De resultaten gingen omhoog.

Na de toetsronde in juni is dit doorgegaan. Bovendien zijn er schoolafspraken gemaakt over het fenomeen 'oefenen voor de toets.' Naar de toetsronde van januari 2013 toe is er hel gericht geoefend a.d.h.v. de opgaven uit de CITO-toetsen.

O.l.v. de schoolbegeleidingsdienst voor vrijescholen is op de locatie Rotterdam gestart met het invoeren van de 1-zorg-route. Dit is een traject wat twee schooljaren duurt en wat handelingsgericht werken, opbrengstgericht werken en effectief leraar gedrag met elkaar verbindt. Vooruitlopend op de formulering van de ondersteuningsprofielen van onze scholen in het kader van Passend Onderwijs.

In het schooljaar 2013-2014 zal dit traject ook starten op de locatie Krimpen.

Sociale vaardigheid.

De kleuterleerkrachten brengen dit in beeld m.b.v. het kleuterleerlingvolgsysteem

De leerkrachten van klas 1 t/m 6 hebben de kinderen in beeld gebracht m.b.v. het gedragsobservatiesysteem van Pravoo. E.e.a. volgens de afspraken in de kleuterafdeling en de toets kalender voor klas 1 t/m 6.

Bovengemiddelde begaafdheid.

Vooruitlopend op beleid, wat nog geformuleerd gaat worden, zijn er op beide locaties verdiepingsgroepjes aan het werk, o.l.v.de RT-er. Er worden handelingsplannen voor geschreven.

5.2 Zorgbeleid.

Het zorgplan is geëvalueerd en bijgesteld.

Het dyslexieprotocol is geëvalueerd en bijgesteld.

Passend Onderwijs.

Er is scholing gevolgd ter voorbereiding van passend Onderwijs:

Handelingsgericht werken door beide voltallige teams, studie(mid)dagen voor IB-er en directie, deelname aan de pilot voor het ondersteuningsprofiel.

De invoering van de 1-zorg-route werkt ook toe naar de eisen van Passend Onderwijs m.b.t. differentiëren en groepsplannen.

De schoolleider neemt waar mogelijk deel aan bestuurlijk overleg ter voorbereiding van de kaders voor passend onderwijs in de samenwerkingsverbanden 28-18 voor Krimpen en 28-06 voor Rotterdam.

5.3 Overig beleid.

Kwaliteitsbeleid.

Alle processen in de school worden beschreven o.l.v. Reinier Steinbuch, zodat er eensluidende afspraken gelden, die voor ieder inzichtelijk zijn.

M.b.v. de Quick Scans uit de WMK-PO worden de beleidsterreinen zoals in het onderwijskundig jaarplan van het schoolplan staan uitgevoerd en besproken in de teams. Aan de orde waren in 2012: Schoolleiding en Beoepshouding.

Voortgang schoolplannen

De relatie van het schoolplan met de ambities van de SVZH wordt steeds duidelijker.:

1. Aantrekkelijk zijn voor meer leerlingen:

Er zijn in 2012 veel PR-activiteiten uitgevoerd, op SVZH-niveau wordt een PR-plan geschreven, ouders worden meer betrokken bij de PR, zowel in het denken er over als in de uitvoering. Helaas is de nieuwbouw van de locatie Krimpen afgeketst. Dit had voor een betere uitstraling kunnen zorgen.

Er is aandacht voor de intermenselijke competenties van het personeel. Dat is het visitekaartje van een school. De Quick Scan 'Schoolleiding' heeft als conclusie dat de teams de activiteiten van de schoolleiding positief waarderen. Aandachtspunt is het stapsgewijs betrekken van de teams bij implementeren van beleid.

2. Modern onderwijs en:

3. Lerend personeel en lerende organisatie:

De leerkrachten zijn zich bewuster geworden van de noodzaak tot scholing. Zowel voor henzelf als op schoolniveau.

Groot aandachtspunt: Men kan zich nog veel beter op de hoogte stellen van onderwijskundige ontwikkelingen. Het gebruik van computers is geëvalueerd: in Rotterdam blijven ze voor RT, of voor incidentele kinderen indien nodig, vooralsnog geen gebruik in de klassen. In Krimpen worden ze gebruikt als documentatiecentrum.

Er wordt planmatig gewerkt aan de keuze voor schoolbreed oefenmateriaal. De roep om goed materiaal, bv. een rekenmethode, in Krimpen wordt groot. Het geven van goed vrijeschoolonderwijs in een combinatieklassenschool vraagt dat leerkrachten voldoende didactisch materiaal tot hun beschikking hebben, zodat er meer aandacht naar het ontwerpen van de periodes kan gaan. Dat laatste is een kernkwaliteit van de vrijeschool.

Daarnaast scholen beide teams zich in gedifferentieerd werken.

De meerwaarde van de kunstvakken is onderwerp van gesprek in de teams.

De Quick Scan 'Beroepshouding' geeft een beeld van de cultuur in de teams. Hier zijn vele verbeterpunten te noemen, met de 'aanspreekcultuur' als voornaamste.

Klachten/vertrouwenspersoon

Er zijn geen klachten geweest.

De vertrouwenspersoon heeft met één leerling van klas 6 een gesprek gevoerd over de thuissituatie van die leerling.

Huisvesting (toegankelijkheid van gebouwen)

Rotterdam: het gebouw is toegankelijk voor mindervaliden, met uitzondering van de eerste verdieping, die niet bij de originele bouw hoorde en later in pandig is gemaakt. Hier bevinden zich ruimtes voor personeel.

Krimpen: het gebouw in Krimpen is toegankelijk voor mindervaliden.

Toelatingsbeleid

Wij hanteren voor de toelating van nieuwe leerlingen het beleid dat:

- een klas vol is bij 28 leerlingen.
- we twee plekken reserveren voor 'verhuizers van andere vrijescholen'.
- ouders de achtergronden van het onderwijs moeten onderschrijven.
- het percentage leerlingen met extra zorg in een groep niet boven de 20% mag uit komen.

Voor toelating van leerlingen met een handicap hanteren wij de procedure zoals in de schoolgids vermeld staat.

Samenwerking met BSO/peuters.

In 2012 zijn er regelmatig overleggen geweest met de twee organisaties die voor ons de BSO uitvoeren. Dit betrof overleg tussen directies, tussen directie en leidsters van de groepen en tussen leidsters onderling.

Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn betrokken bij allerlei zaken in de school: medezeggenschapsraad, klassenouderoverleg, oudercontactraad, lentemarkt, herfstmarkt, tuinfair, runnen van winkeltjes, ouderbieb, tweedehands kleding, tuinwerk, ondersteuning bij knutselwerk voor 5 december, knutselochtenden, enz. enz.

Op de locatie Rotterdam ging dit zoals het al jaren gaat, gestaag in dezelfde tradities.

Op de locatie Krimpen stond in 2012 een grote groep zeer betrokken kleuterouders op! Een welkome beweging in de school! Zij pakten alles weer met nieuw élan op, gesteund door de 'oude garde' van de oudergroep.

De ouderavonden werden wisselend bezocht.

Er is bij de ouders van beide locaties weinig animo voor algemene ouderavonden rond een thema.

Basisschool Wonnebald te Den Haag
Schoolleider: WilmaHelena Diepstraten

5.1 Onderwijskundig beleid van basisschool Wonnebald (jaarverslag 2012)

Leerlingenaantal

Wonnebald voert beleid voor groei van het aantal leerlingen met deze blikrichting al een aantal jaren zowel aangaande externe als interne communicatie en het lijkt erop dat deze inspanningen in de aanloop naar 2013 vruchten af gaan werpen. Op 1 oktober 2012 telde de school nog 193 leerlingen. Dat is 1 leerling minder dan op 1 oktober 2011. Harde aanmeldingen laten zien in de eerste maanden van 2013 groei richting de 220 leerlingen wordt gerealiseerd!

Een bijdrage aan deze groei is zonder meer de herschreven schoolgids/kalender voor 2012-2013 en de website. De nieuwe ouders die de laatste tijd onze school bezoeken voor informatie (o.a. op de Open Kleuterochtenden, Informatiemiddagen en de Open Dag/Bazaar) beamen dit én beantwoorden aan het profiel dat we in 2010 en 2011 hebben beschreven als : "kritische bewuste ouders die vanuit een visie op onderwijs kiezen voor onze onderwijsvorm!" We worden daardoor een echte "omfietsschool!".

Leerlingaantal op een rijtje

Instroom: 52 leerlingen.

35 leerlingen zijn ingestroomd in de kleuterklassen

4 leerlingen zijn tussentijds ingestroomd in een kleuterklas.

In het schooljaar 2011/2012 zijn 2 leerlingen ingestroomd in klas 1 en 1 leerling in klas 2

In het schooljaar 2012/2013 is 1 leerling ingestroomd in klas 1, 5 leerlingen in klas 2, 2 leerlingen in Klas 3, 1 leerling in klas 5 en 1 leerling in klas 6

Uitstroom: totaal 46 leerlingen.

27 leerlingen naar Voortgezet Onderwijs.

1 leerling verhuisd naar het buitenland

4 leerlingen verhuisd binnen Nederland

8 leerlingen hebben gekozen voor een andere basisschool o.a. wegens vriendjes in de buurt (2 leerlingen), andere onderwijsbehoefte (1 leerling), maar ook wegens toewijzing van een woning door de gemeente (sociale huurwoning) op een te grote afstand van basisschool Wonnebald (2 voltallige gezinnen; totaal 5 leerlingen)

3 leerlingen hebben gekozen voor De Vrije Ruimte (andere onderwijsbehoefte)

3 leerlingen zijn overgestapt naar het Speciaal Basis Onderwijs (andere onderwijsbehoefte)

Onderwijsprestaties

De in de meerjarenplanning geformuleerde onderwijskundige resultaten zijn o.a. hierop gericht geweest en op hoofdlijnen allemaal gehaald (zie verder bij de indicatoren van het algemene Schoolbeleidsplan 2011-2015 en de jaarplannen van 2011-2012-2013). Deze geformuleerde resultaten uit het schoolbeleidsplan worden in dit document besproken onder hoofdstuk 4.4 als verantwoording voor het onderwijskundig beleid dat basisschool Wonnebald in 2012 heeft gevoerd.

Uitstroom klas 6:

Naar het Voortgezet Onderwijs:

Vrije School Den Haag:	20 leerlingen (waarvan 4 Tobiaasschool)
Vrije School elders	1 leerling
Dalton Scholengemeenschap	1 leerling
Maris College	1 leerling
Maerlant College	1 leerling

Hofstad Lyceum	1 leerling
Segbroek College	1 leerling
Scholengemeenschap DHZW	1 leerling

De leerlingen van klas 6 leerlingen kregen de onderstaande adviezen mee voor het vervolgonderwijs.

4	VMBO KB (waarvan 3 lwoo)
5	VMBO TL (waarvan 2 lwoo)
4	VMBO-TL/HAVO
6	HAVO
5	HAVO/VWO
3	VWO

Een tevreden inspecteur en verbeterpunten

Naast de Drempeltoets (die het didactisch niveau meet van de reeds aangeboden lesstof) is ook de NIO afgenomen (een test die de intelligentie van kinderen meet). De NIO resultaten lagen - gemiddeld - onder het niveau van de resultaten van de Drempeltoets; wat aangeeft dat de leerprestaties van de kinderen minimaal op het niveau van hun potentie hebben gepresteerd. De NIO-uitslagen zijn niet meegenomen in de berekening en beoordeling van de inspecteur die alleen de Drempeltoets heeft omgerekend in CITO resultaten. Op basis van deze omrekening heeft de Inspecteur de volgende verbeterpunten voor de onderwijskwaliteit in haar rapport opgenomen: "Basisschool Wonnebald een Vrije school is die de afgelopen vier jaar een positieve ontwikkeling heeft doorgemaakt. Vanuit de belangrijke basisprincipes van het antroposofische gedachtengoed is een brug geslagen naar nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen en inzichten. Positief daarbij is dat de school vanuit die nieuwe ontwikkelingen de eigenheid van het Vrije school onderwijs een positieve impuls heeft weten te geven. Naast deze positief beoordeelde aspecten, vraagt de Inspectie aandacht voor enkele onderdelen waarvan de kwaliteit verbetering behoeft."

"Ondanks dat de eindresultaten van voldoende niveau zijn laten de tussenresultaten, zoals genoemd, in de vierde en de vijfde klas risico's zien. Bovendien zijn de door de inspectie beoordeelde tussenresultaten onvoldoende."

"Het gaat dan om technisch lezen in de eerste en tweede klas, begrijpend lezen in de vierde klas en rekenen/wiskunde in de tweede en de vierde klas. Als verklaring geeft de school aan dat de resultaten negatief beïnvloed worden door een groot percentage zij-instromers met een extra hulpvraag.

In de loop van 2012 zijn deze adviezen opgevolgd. De resultaten daarvan laten zich als volgt zien: in de 3-maandelijke bespreking van de leerlingen in klas 4 en 5 (groep 6 & 7) met leerkracht en Intern Begeleider, worden niet alleen het huidig didactische niveau en de daarbij aansluitende korte termijn doelen besproken. Ook het uitstroomperspectief aan het eind van de 6e klas (groep 8) komt aan de orde. Op basis hiervan is voor meerdere leerlingen een eigen leerlijn rekenen, begrijpend lezen, taal of spelling opgesteld.

Bij kinderen van wie, op basis van intelligentieonderzoek en meerdere didactische meetmomenten, te verwachten valt dat ze na de basisschool Leerweg Ondersteunend Onderwijs (LWOO) nodig hebben, is of wordt een ontwikkelingsprofiel opgesteld dat alle onderwijsgebieden beslaat. Dit ontwikkelingsprofiel zal in hetzelfde ritme worden geëvalueerd (3-maandelijks) en indien nodig bijgesteld. Verder hebben we er voor gekozen om in 2013 de CITO eindtoets te hanteren, mede omdat de ervaring leert dat de leerlingen door hun schoolloopbaan heen toch gewend zijn geraakt aan de vorm en vraagstelling van dit leerlingvolgsysteem. Dat heeft er uiteindelijk voor gezorgd dat we dat toch prevaleren boven de Drempeltoets en de NIO. (N.B. Leerlingen met een LWOO uitstroomprofiel worden wel weer aangemeld voor een NIO onderzoek omdat dat bij dit profiel past).

Sociaal pedagogisch concept

Wonnebald wil een brede school zijn waar een buitenschoolse opvang en kinderopvang deel van uitmaken. De jaarfeesten vullen een belangrijke rol in onze schoolgemeenschap waarbij alle leerlingen deelnemen aan klassen overstijgende activiteiten. Er is een begin gemaakt met het invoeren van de sociogrammethodiek -naast het CITO leerlingvolgsysteem- om de sociale coherentie van een klas in beeld te brengen Ook krijgen de leer-

lingen 1 keer per week het vak levenskunst dat door een andere leraar wordt gegeven dan hun eigen klassenleerling, waarbij sociale vraagstukken structureel aan bod komen. In de kleuterklassen gebruiken we het “kleuterleerlingvolgsysteem” van de Begeleidingsdienst voor Vrijescholen. Voor leerlingen met een extra vraag in meervoudige begaafdheid of juist met behoefte aan een aangepast tempo, is er een passend aanbod in de klas, hulp buiten de klas (RT) en “Plus-klas” activiteiten.

Leerlingen die iets extra's nodig hebben

Het aantal leerlingen per klas dat iets extra's nodig heeft varieert qua samenstelling. Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig op leergebied (hetzij verrijkingsstof hetzij inoefenstof) anderen hebben hulp nodig in het gebied van gedrag en b.v. leerhouding.

Beschikbare begeleiding

Wanneer er geconstateerd wordt dat een leerling extra begeleiding en/of hulp nodig heeft, meestal door de leraar en een enkele keer door een signaal vanuit de ouders en/of de Intern Begeleider, wordt er een handlingsplan opgesteld (zie zorg- en begeleidingstraject hieronder) waarmee -in eerste instantie- bij voorkeur in de eigen klas gewerkt wordt (didactische differentiatie). Daarnaast is er een mogelijkheid om buiten de klas extra aandacht te krijgen door b.v. de hulp van de OnderwijsAssistente (OA), de RemedialTeacher (RT), SchoolMaatschappelijkWerker (SMW), AmbulantBegeleider (AB), en/of de InternBegeleider (IB). N.a.v. de aanbevelingen van de Inspectie hebben we direct na het Inspectiebezoek onze ontwikkelingsprofielen uitgebreid, daar waar nodig, met specifiek geformuleerde tussendoelen voor de verschillende leergebieden en een daarop vastgelegd aanbod.

Ondersteuning met behulp van ICT is beschikbaar voor de leerlingen van klas 2 en hoger. Behalve computer leerplekken op de gang bij klas 4, 5 en 6 zijn er ook in de klassen computers geïnstalleerd zodat Remedial Teaching e.a. programma's onderdeel uit kunnen maken van de differentiatie en ondersteuning in de klas. Voor de oefeningen zijn er bovendien een 5-tal kleine laptops ter beschikking voor klas 2 t/m 6, waarop RT-programma's lokaal zijn geïnstalleerd. Leerlingen die extra in-oefening nodig hebben of juist verdieping van de lesstof kunnen op deze wijze binnen het gedifferentieerde aanbod zelfstandig aan de slag.

Bovengemiddelde begaafdheid.

Eén lesuur per week wordt door de Remedial Teacher begeleiding gegeven aan kinderen met een meer dan gemiddelde begaafdheid. In dit uur werken kinderen uit verschillende klassen met elkaar aan opdrachten die wat extra's vragen. Ook leren die kinderen hier omgaan met hun eigen begaafdheid en de (on)mogelijkheden die dat met zich meebrengt.

Het merendeel van de leerling populatie op Wonnebald heeft een normale schoolloopbaan op leerjaar niveau.

5.2 Zorgbeleid en passend onderwijs

In het rapport van de Onderwijsinspectie staat: “de nieuwe ontwikkelingen op basisschool Wonnebald worden mooi zichtbaar bij de onderdelen van kwaliteitszorg. De school heeft zicht op de kenmerken van de leerlingpopulatie en verbindt hier vanuit de visie van de school ook consequenties aan voor de inrichting van het onderwijs. De school analyseert de leeropbrengsten op groeps- en schoolniveau en stelt op basis daarvan concrete doelen. Hieruit worden conclusies getrokken en doelen gesteld die leiden tot beleidsmaatregelen. De directie kan hier nog nadrukkelijker het team bij betrekken en mede verantwoordelijk maken voor het structureel en systematisch evalueren van de resultaten. Het meerjarenplan is voor 2011-2012 uitgewerkt in een jaarplan waarin de drie belangrijkste verbeteractiviteiten/speerpunten zijn uitgewerkt in meetbare doelen, een tijdpad, verantwoordelijke personen en de wijze waarop wordt geëvalueerd”.

“Bijzonder is het document waarin de school haar processen beschrijft. Met behulp van dit document wordt de borging van ingezet beleid bewaakt. Maar op een geïntegreerde wijze worden er ook zelfevaluatie momenten

in opgenomen. De school kan overwegen om dit nog verder uit te breiden en te specificeren met onderdelen van het onderwijsleerproces. De school legt nadrukkelijk verantwoording af over ingezet beleid en de resultaten daarvan aan ouders (de medezeggenschapsraad) en het bestuur van de school. Bij wijze van een meer volledige verantwoording kan de school ook eind- en tussenresultaten gaan presenteren in bijvoorbeeld de schoolgids”.

Zorg en begeleiding

“Op Wonnebald wordt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures gebruikt om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen, zie hiervoor ook het kwaliteitshandboek bij de omschreven zorg-/begeleidingsprocessen. Het team is hier tevreden over en heeft met kleine aanpassingen voor een goede aansluiting op het leerstofaanbod gezorgd. Onder andere hierdoor heeft de school vroegtijdig zicht op leerlingen die extra zorg nodig hebben. In de groepen wordt zichtbaar dat, over het algemeen, in voldoende mate heldere analyses aan de handelingsplannen ten grondslag liggen. De zorg wordt planmatig uitgevoerd en geëvalueerd op de effecten. De school zou bij de evaluatie nog meer dan nu gebeurt, kunnen kijken waarom doelen niet worden gehaald en hier een vervolgplan op kunnen baseren. Ook de verschillende rollen, bijvoorbeeld van de ouders, kunnen nadrukkelijker worden vastgelegd”.

De aanbevelingen die hierboven zijn te lezen waren al voor een deel opgenomen in het jaarplan en hebben in 2012 geresulteerd in:

- een grotere nadruk op de didactische aanpak bij het opstellen van handelingsplannen;
- het tijdig inschakelen van deskundigen (zoals ambulante begeleider, schoolmaatschappelijk werker) wanneer het handelingsplan niet het gewenste effect heeft;
- het uitbreiden van de besprekings- en begeleidingsteam, zodat ouders nog meer gelegenheid hebben hun stem te laten horen om zo een nog actievere deelgenoot te zijn van de ingezette begeleidingsroute.

5.3 Overig beleid/kwaliteitsbeleid

Uit de SWOT-analyse en de analyse van het ouder- en leerling tevredenheidsonderzoek uit 2011, zijn naast de aanbevelingen van de Inspectie drie speerpunten geformuleerd als uitgangspunt voor de komende vier jaar die uitgebreid zijn beschreven in het schoolbeleidsplan en dus ook in het jaarplan van 2011 en 2012.

1*. Efficiënt inzichtelijke cyclische handelingsprocedures o.a. op het gebied van signalering en registratie t.a.v. leerlingen als uitgangspunt voor het kwaliteits- en begeleidingsbeleid van de hele schoolgemeenschap;

2*. Bewuste differentiatie van het onderwijsaanbod van kleuters tot en met klas 6 (groep 1 t/m groep 8) met de daaraan gekoppelde positieve consequenties n.l. de zelfstandige leerling, coöperatieve- en interactieve leerstrategieën (met oog op de wet Passend Onderwijs);

3*. Duidelijke afspraken m.b.t. communicatie- (zowel intern als extern) alsmede registratie- en organisatiestructuren als ondersteuning hiervan; de leraar als professional (met oog op de Functiemix).

In de afgelopen jaren hebben we ook geleerd dat het belangrijk is om keuzes te maken en prioriteiten te stellen bij het ontwikkelen van nieuw beleid. Als er (te)veel op de rit staat raken we (team, ouders, bestuur) het overzicht kwijt en werkt het verlamdend. Als het ons lukt om in grote lijnen te blijven denken, het proces waar te blijven nemen en vooral in gesprek te blijven met dat wat zich op de werkvloer voordoet, kan er gewerkt worden vanuit de doelen die we onszelf hebben gesteld, de ontmoeting met elkaar en het enthousiasme voor dat wat er onder onze handen vandaan komt. Onze onderwijsvorm en de leerlingen staan daarbij “altijd” centraal

Er is in 2012 prioriteit gegeven aan :

1. Cyclische kwaliteitszorg

Cyclische kwaliteitszorg: handelingsprocedures o.a. op het gebied van signalering en registratie t.a.v. leerlingen als uitgangspunt voor het kwaliteits- en het begeleidingsbeleid van de hele schoolgemeenschap. Leidraad is de doelstelling die we “vooraf” met elkaar hebben m.b.t. tot de ontwikkelingsresultaten van iedere individuele

leerling als onderdeel van de groep (groepshandelingsplannen). M.b.t. de wet op het Passend Onderwijs is dit een speerpunt dat nu extra de aandacht vraagt. De leraar is hierbij verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de leerlingen in de groep die hij/zij les geeft; leerlingen met een extra vraag om begeleiding zijn hier een onderdeel van.

2. Coöperatieve/divergente leerstrategieën (differentiatie van het onderwijsaanbod)

Coöperatieve/divergente leerstrategieën (differentiatie van het onderwijsaanbod van kleuters (groep1) tot en met klas 6 (groep 8). Door het onderwijs af te stemmen op de leerbehoefte van de individuele leerlingen hebben we leerstrategieën ontwikkeld waardoor leerlingen ook zelf een bijdrage kunnen leveren aan hun onderwijs (coöperatieve/divergente leerstrategieën). De aanstormende virtuele wereld heeft daarin een passende plek in ons onderwijsaanbod. Voor de leerkrachten is het vanzelfsprekend geworden dat het onderwijs wordt aangeboden in minimaal drie instructieniveaus.

3. Heldere en open communicatielijnen

Het hanteren van heldere en duidelijke communicatielijnen. Duidelijke afspraken m.b.t. communicatie- (zowel intern als extern) en registratie- en organisatiestructuren als ondersteuning hiervan. De leraar als professional. Door heldere en open communicatielijnen tussen leraren & ouders, leraren & leerlingen en anderen aan de school verbonden & leraren onderling, is er een basis van wederzijds vertrouwen dat er op basisschool Wonnebald professionals aan het werk zijn die leerlingen mee nemen in een optimaal leer- en begeleidingsklimaat dat leeromstandigheden schept welke in bevredigende (leer)resultaten zijn uit te drukken. De Dynamische Oordeelsvorming als communicatiemiddel is school breed ingezet.

4. Het zichtbaar maken van aantoonbare resultaten van het kunstzinnige onderwijs

Het vrijeschool onderwijs is doortrokken van 'het kunstzinnige' dat eigenlijk niet apart te definiëren valt maar onze onderwijsvorm wel onderscheid ten opzichte van andere onderwijsvormen in het Primair Onderwijs & het voortgezet Onderwijs. Daarom hebben we gemeend dit te willen onderzoeken omdat deze meerwaarde de toegang verschaft tot het creatieve vermogen van ieder kind (mens). Onderzoek heeft aangetoond (zie o.a. op YouTube: Mark Mieras: kunsteducatie: broodnodig voor het kinderebrein: creativiteit kun je meten!) dat 'het kunstzinnige' wegen (synapsen) aanlegt in de hersenen die ook gebruikt worden voor het cognitieve leren maar andersom niet door cognitief leren kunnen worden aangelegd. Het inventariseren en beschrijven van de effecten en resultaten van het kunstzinnig onderwijs als onderdeel van ons vrijeschool curriculum is daarom speerpunt 4. Inventarisatie vanuit dat wat we weten "waarom we het doen", wat we ervaren in "hoe we het doen" en "wat we doen" vanuit het bewustzijn dat kunstzinnig onderwijs verschil maakt ten aanzien van de leerresultaten van leerlingen.

Toelatingsbeleid

Met name door bovenstaande bevinding aangaande de kwaliteit van ons onderwijs merken we dat de toestroom naar onze school toeneemt. Het toelatingsbeleid kent daardoor andere uitdagingen dan die we hiervoor zijn tegengekomen. Op basis van ervaringen vanuit de voorgaande jaren is het aannamesbeleid daarom steeds weer geëvalueerd en bijgesteld naar de actuele situatie gebaseerd op de capaciteit m.n. op het gebied van de zorg die in huis is en de mogelijkheden die het WSNS samenwerkingsverband ons biedt. Op deze wijze beogen we de toegankelijkheid en de recente ontwikkelingen van ons onderwijs te incorporeren in ons aannamesbeleid. De kinderopvang onder één dak maakt doorstroom van leerlingen op basis van goede informatie-uitwisseling mogelijk. Het doel is om de aannames op deze wijze zo goed mogelijk te verzorgen met oog op Passend Onderwijs. Het aannamesbeleid is precies beschreven in het Kwaliteitshandboek. Per 1 augustus 2013 gaat de Gemeente Den Haag de z.g. 'één aanmeldleeftijd voor kleuters' invoeren. In principe gaan we er vanuit dat iedereen welkom is op onze school, maar ook dat ouders bewust zijn van de onderwijsvorm die wij hanteren.

Kinderopvang onder één dak

Stichting DAK verzorgt in pandig opvang voor kinderen van 0-12 jaar. De positieve ontwikkeling van deze opvang is van groot belang voor de continuïteit van Wonnebald. Door de opvang te laten organiseren door de Stichting LISA/DAK, wordt deze professioneel uitgevoerd. Het beleid wordt zoveel mogelijk antroposofisch

doorgevoerd hiervoor is op regelmatige basis overleg tussen de locatieleider van DAK en de schoolleider van Wonnebald om ook toekomstige ontwikkelingen te kunnen blijven monitoren en ontwikkelen als het gaat om voor-, tussen- en naschoolse opvang. Door de samenwerking tussen LISA/DAK en basisschool Wonnebald zijn we één van de eerste brede scholen in Den Haag.

Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid is op basisschool Wonnebald een dynamisch fenomeen wat bij de ene activiteit anders uitpakt dan bij de andere. Dachten we in het verleden dat dit nog kwam door de wijze van informatieverstrekking, ook nu met procesinformatie hoog in het vaandel lijkt het veel meer van inhoudsfactoren af te hangen dan we hadden ingeschat. Heel simpel: dat wat 'de doelgroep' aanspreekt krijgt veel ouderparticipatie. Communicatie met ouders, signalen van het schoolplein, geluiden tijdens jaarfeesten etc. dit alles geeft de ingrediënten om de ouderbetrokkenheid "erbij" te kunnen houden. Het betrekkningsniveau wat een bepaalde doelgroep apprecieert lijkt daarbij van doorslaggevende invloed. De oudergroep die vorig jaar vertrok had daar een andere voorkeur in dan de nieuwe oudergroep die daarna is opgestaan. Een open houding van de schoolleider en andere medewerkers lijkt daarin een voorwaarde met het subjectieve uitgangspunt dat "wanneer ouders blij zijn met dat wat ze aan hun kind ervaren, ze ook blij zijn met de school". Zowel voor de ouders van de MR, het KOO, de tuingroep, de schoolpleingroep, de bazaarcommissie als voor de luizenouders, leesouders enz. is een erkenning zo nu en dan van onschatbare waarde. We geven dit structureel vorm door ouders zoveel mogelijk te bedanken, uit te nodigen aanwezig te zijn bij ons eindtentje en met een kerstpresentje.

Klachten/vertrouwenspersoon

Waar mensen samen komen kunnen problemen ontstaan daarom kennen we een klachtenregeling. Het is daarbij van belang dat de juiste route wordt gevolgd. In de schoolgids/jaarkalender en op de website staat deze procedure nauwkeurig beschreven.

Huisvesting

In navolging van de oudertevredenheidsmeting en als uitvoering van dat wat in het schoolplan als aandachtspunten is beschreven (zie schoolbeleidsplan 2011-2015):

- * hebben alle lokalen functionerende climarad systemen die zuurstof arme lucht afvoeren en frisse lucht aanvoeren zodat leraren en leerlingen wakker bij de les zijn;
- * is een deel van de aanrechten en ander meubilair aangepast aan de wensen van het hedendaagse onderwijs;
- * hebben alle afgesproken lokalen een nieuwe computer, evenzo de werkplekken van de leraren en OOP (management etc.) en de werkplekken voor leerlingen op de gang; hebben we laptops die gebruikt kunnen worden in de klassen om de leerlingen met dyslexie te ondersteunen
- * is de schooltuin ingericht conform het plan van aanpak gebaseerd op de inbreng van leerlingen, ouders en leraren;
- * en zijn de toiletgroepen vervangen door nieuw sanitair en coating-vloer met sensor gestuurde verlichtingsbediening (energiebesparend).

MR

Het jaarverslag van de MR is separaat beschikbaar.

Vrije School Vredehof Rotterdam

Schoolleider: Ernstjan Cooman

5.1 Onderwijskundig beleid

Leerlingaantallen in 2012

1-1-2012:	206 leerlingen	
Instroom in 2012:	39 leerlingen	
Uitstroom in 2012:	25 leerlingen	(ivm verhuizing, emigratie, beter passend onderwijs, onrust in twee klassen en dichter bij school willen wonen)
Uitstroom klas 6:	24 leerlingen	
31-12-2012:	196 leerlingen	

Wachlijst

Eind 2012 was er voor de kleuterklassen een wachlijst. De drie kleuterklassen stromen in het schooljaar 2012-2013 allemaal vol tot boven de 30 leerlingen.

Van de onderbouwklassen zat alleen klas 3 helemaal vol (28 leerlingen).

Onderwijsprestaties

Eind schooljaar 2011-2012 zaten er 24 leerlingen in klas zes:

Het uitstroom niveau was als volgt:

VMBO-BK	4 leerlingen
VMBO-TL	9 leerlingen
HAVO	4 leerlingen
VWO	7 leerlingen

Reken/taalverbetertrajecten

Er is in 2012 ingezet op het verhogen van de resultaten voor taal en rekenen. Er is oefenmateriaal aangeschaft (o.a. nieuwe spellingsmethode 'taal op maat'), wat gedifferentieerd is ingezet in de oefeningen. De resultaten zijn omhoog gegaan.

De eerste klas is in augustus 2012 gestart met de methode 'zo leer je kinderen lezen en spellen'. De leerkracht van klas 1 en de taal coördinator hebben hiervoor enkele studiedagen gevolgd. Deze methode bevat zo goed dat we voornemens zijn dit komen schooljaar voor de hele school in te voeren.

O.l.v. de schoolbegeleidingsdienst voor vrijescholen wordt in augustus 2013 gestart met het invoeren van de 1-zorg-route. Dit is een traject wat twee schooljaren duurt en wat handelingsgericht werken, opbrengstgericht werken en effectief leraar gedrag met elkaar verbindt. Vooruitlopend op de formulering van de ondersteuningsprofielen van onze scholen in het kader van Passend Onderwijs.

Sociale vaardigheid.

De kleuterleerkrachten brengen dit in beeld m.b.v. het kleuterleerlingvolgsysteem

De leerkrachten van klas 1 t/m 6 vullen voor alle kinderen twee keer per jaar een volglyst sociaal/emotionele ontwikkeling in.

Verder is in 2012 school breed de regenboogtraining ingevoerd. Het college heeft olv een trainer van de Begeleidingsdienst voor Vrijescholen 3 studiedagen gehad. Vanaf augustus 2012 gelden de regels van de regenboogtraining voor iedereen op school en wordt er in de klassen wekelijks aandacht besteed aan dit onderwerp. Het is in alle klassen in het rooster opgenomen.

Bovengemiddelde begaafdheid.

Vooruitlopend op beleid, wat nog geformuleerd gaat worden, is er een werkgroep aan het werk o.l.v.de RT-er. Er wordt gekeken of er een 'plusklas' kan worden begonnen voor een aantal uur per week met HB-kinderen uit verschillende klassen. Voor enkele HB-kinderen zijn handelingsplannen geschreven.

5.2 Zorgbeleid.

Het zorgbeleid is er vooral op gericht zicht te krijgen op de leerlingen die extra zorg en aandacht nodig hebben. Ook heeft het tot doel dat het onderwijs zo veel als mogelijk is afgestemd op de leer- en ontwikkelingsbehoefte van ieder kind. Hiervoor is het belangrijk dat de eigen leerkracht overzicht heeft over het zorgaanbod van zijn of haar groep. De IB-er is de coördinator van de zorg op schoolniveau.

Het afgelopen jaar is er zoals gebruikelijk gewerkt aan handelingsplannen, leerlingenvolgsysteem, evaluatie van de procedures en aan het vroegtijdig signaleren van problemen bij zorgleerlingen. Daarnaast is er gewerkt aan de zorgroute en de verantwoordelijkheden binnen het proces van de zorgroute.

Bovenschools niveau.

Op bovenschools niveau (SVZH) is regelmatig overleg van alle intern begeleiders. Hier wordt gewerkt aan de ontwikkeling en afstemming van de bovenschoolse componenten van het zorgplan.

Passend Onderwijs.

In nauwe samenwerking met het samenwerkingsverband bereidt de VS Vredenhof zich voor op passend Onderwijs.

De schoolleider neemt waar mogelijk deel aan bestuurlijk overleg ter voorbereiding van de kaders voor passend onderwijs in de samenwerkingsverbanden.

De inspanningen van PPO Rotterdam is erop gericht om een dekkend onderwijsaanbod te bieden in Rotterdam. Op die manier kan er voor ieder kind een passende plek gevonden worden. De afgelopen tijd is gebruikt om de ontwikkelingen zo goed mogelijk te volgen en daarop te anticiperen.

Voor 1 maart 2013 krijgt de school vragenlijsten opgestuurd. Aan de hand van de antwoorden op deze vragen zal het schoolondersteuningsprofiel bepaald gaan worden.

5.3 Overig beleid

Kwaliteitsbeleid

Alle processen in de school worden beschreven o.l.v. Reinier Steinbuch, zodat er eensluidende afspraken gelden, die voor ieder inzichtelijk zijn.

Klachten/vertrouwenspersoon

Er zijn geen klachten geweest. Het bestuur heeft samen met de schoolleider nav signalen van ouders diverse gesprekken heeft gevoerd over klas 3 en 4.

De vertrouwenspersoon heeft met één ouder van een oud-leerling mailwisseling gehad over de het advies en de overgang naar het VO.

Huisvesting

Het schoolgebouw is niet toegankelijk voor mindervaliden muv de begane grond en de kleuterafdeling. In het najaar van 2012 is het houtwerk (buiten) geschilderd.

Toelatingsbeleid

Wij hanteren voor de toelating van nieuwe leerlingen het beleid dat:

- a.** een klas vol is bij 28 leerlingen.
- b.** we twee plekken reserveren voor 'verhuizers van andere vrijescholen'.

c. ouders de achtergronden van het onderwijs moeten onderschrijven.

d. het percentage leerlingen met extra zorg in een groep niet boven de 20% mag uit komen.

Voor toelating van leerlingen met een handicap hanteren wij de procedure zoals in de schoolgids vermeld staat (blz 27).

Samenwerking met BSO/peuters.

De vraag naar buitenschoolse opvang voor kinderen van de Vrije School Vredenhof groeit. Deze vraag naar opvang komt tijdens aanmeldingsgesprekken steeds duidelijker ter sprake. Vanuit de huidige politieke situatie moet blijken of deze vraag stijgend blijft. Locatieleider zal deze vraag doorspelen naar de aanbieder.

De locatieleider heeft regelmatig gesprekken met twee organisaties voor kinderopvang Kinderdam (*Het kleine Rijk*) en *De Toverfluit*.

Tevens zijn er gesprekken gevoerd met BSO's in de omgeving van school om te kijken of we iets voor elkaar kunnen betekenen.

Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn betrokken bij allerlei zaken in en rond de school: medezeggenschapsraad, klassenouderoverleg, lentemarkt, ouderbieb, tweedehands kleding, tuinwerk, ondersteuning bij knutselwerk voor 5 december, knutselochtenden, organiseren van de jaarfeesten enz...

Aan het einde van het jaar is er initiatief genomen tot het openen van een 'oudercafé' op de woensdagochtenden in het op dat moment leegstaande handwerklokaal. Een ontmoetingsplek waar ouders met elkaar kunnen spreken over allerlei zaken aangaande de opvoeding en school. Het lijkt een groot succes te worden.

Ook is er door ouders een euritmie cursus georganiseerd in school. Daar kwamen 8 ouders op af.

De ouderavonden werden wisselend bezocht.

Er waren twee Algemene Ouderavonden rond een thema waarbij de opkomst redelijk was.

Verslag MR

Nog niet ontvangen...

Vrijeschool Widar

Schoolleider: Christianne Verbraeken

5.1 Onderwijskundig beleid.

Leerlingenaantallen.

Op 1 oktober 2012 telde de school 210 leerlingen. Dat zijn 7 leerlingen minder dan op 1 oktober 2011. Een van de speerpunten van de ontwikkelagenda van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid Holland is door een actief PR-beleid te zorgen voor een leerlingengroei op alle scholen in Zuid-Holland. Er wordt gestreefd naar een totale groei van 5%. In januari 2013 is er een promotiefilm verschenen om dit proces te ondersteunen. Verder hebben alle scholen een nieuw PR-beleidsplan geschreven. De basisboodschap bij al deze activiteiten zal zijn: Trots zijn op ons onderwijs en een heldere hedendaagse boodschap neerzetten.

Instream: 42 leerlingen.

29 leerlingen zijn ingestroomd in de kleuterklassen

2 leerlingen zijn tussentijds ingestroomd in een kleuterklas.

1 leerling is ingestroomd in klas 2.

5 leerlingen in klas 4

2 leerlingen in klas 5 en

3 leerlingen in klas 6.

Uitstroom: totaal 48 leerlingen.

29 leerlingen naar Voortgezet Onderwijs.

5 leerlingen verhuisd naar het buitenland

7 leerlingen verhuisd binnen Nederland.

5 leerlingen hebben binnen de regio gekozen voor onderwijs dicht bij huis.

1 kleuter is naar ander onderwijs gegaan omdat de ouder bij nader inzien niet achter het vrijeschoolonderwijs kon staan.

1 leerling is overgestapt naar het Speciaal Basis Onderwijs.

Onderwijsprestaties

Naar het Voortgezet Onderwijs:

Vrije School Den Haag: 13 leerlingen

Rudolf Steinercollege R'dam: 3 leerlingen

CLD 4 leerlingen

Stanislas 2 leerlingen

Dalton 3 leerlingen

Diverse scholen 4 leerlingen

Deze leerlingen kregen de onderstaande adviezen mee voor het vervolgonderwijs.

5 VMBO BL t/m TL.

4 HAVO

3 HAVO/VMBO-t

10 VWO

5 VWO/HAVO

2 Praktische stroom Vrije School Den Haag.

Alle klassen scoren op de eindtoetsen van het schooljaar 2011-2012 bij rekenen en taal gemiddeld in de hoogste twee regionen.

Ook bij begrijpend lezen in de klassen waar deze toetsen worden afgenomen (vanaf klas 3) wordt in de hoogste categorie gescoord.

Bij spellen blijft de score school breed onder de maat. Het hele team heeft extra scholing gekregen om vanuit de aanpak Zo Leer Je Kinderen Lezen en Spellens de spelling op een hoger niveau te brengen. De eerste opbrengsten van 2013 (februari toetsen 2013) laten zien dat vanuit de lagere klassen inderdaad een hoger niveau zichtbaar wordt.

De hogere klassen scoren nog onvoldoende bij spelling. In de vierde klas zitten relatief veel kinderen bij wie dyslectie is gediagnosticeerd.

Bij werkwoordspelling in de zesde klas zien we weer een uitstekende score.

Vrijeschoolonderwijs. Onderwijs dat méér biedt.

In de afgelopen jaren zijn er veel nieuwe ontwikkelingen in gang gezet op de vrijeschool Widar.

Rekenen is leuk

Het rekenonderwijs heeft een nieuwe impuls gekregen door deelname aan een "rekenverbetertraject". Hiervoor heeft de school subsidie ontvangen en datzelfde bedrag ook zelf geïnvesteerd. (2011 € 6.000,= subsidie € 6.000,= eigen investering) Dit traject is afgerond met het aanstellen van een rekencoördinator in een LB-schaal. De opbrengst van dit traject is dat er veel meer bewustzijn en afstemming is gekomen bij de leerkrachten met betrekking tot het rekenonderwijs. Een voorbeeld hiervan is dat de klassen één tot en met zes gelijktijdig een rekenperiode hebben ingeroosterd. In de kleuterklassen wordt er tijdens deze periode ook meer aandacht besteed aan rekenactiviteiten. In de kleuterklassen wordt toegewerkt naar een jaarplan voor het rekenonderwijs met behulp van thematische rekenkisten. In de verschillende vergaderingen wordt deze periode door de rekencoördinator voorbereid. In deze periode is het rekenen in de hele school voelbaar, er hangen papieren met sommen en opdrachten in de klassen en de gangen, kinderen zitten op de gang om rekenproblemen op te lossen of zijn elders in kleine groepjes aan het werk. En om de periode af te sluiten gaan kinderen uit verschillende klassen aan elkaar laten zien wat ze hebben geleerd.

Door het geleerde aan elkaar uit te leggen worden de kinderen écht eigenaar van wat ze geleerd hebben.

In 2012 heeft de school meegedaan met een wereldwijde wiskunde wedstrijd; Kangoeroerekenen (www.w4kangoeroe.nl). Voor kinderen in de leeftijd van de klassen één en twee liep hiervoor een pilot. Ook onze klassen één en twee hebben hieraan meegedaan.

Na de Cito-toetsperiode worden de opbrengsten van het rekenen door de rekencoördinator bestudeerd en geïnterpreteerd. Aan de hand van deze opbrengsten heeft de rekencoördinator een gesprek met de schoolleider om het rekenen te evalueren en nieuwe doelen te formuleren.

Bovengemiddeld- en hoogbegaafde kinderen doen ook mee.

In 2012 is het Project "bovengemiddeld- en hoogbegaafdheid" afgerond. Ook hiervoor is een coördinator aangesteld (geen LB). De opbrengst van dit project (kosten € 2100,= in 2012) is dat het aanbod voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben is uitgebreid. Daar waar eerst vooral de kinderen die aan de "onderkant" uitvielen veel extra aandacht kregen is er nu ook meer bewustzijn en aandacht voor de kinderen die "meer" nodig hebben.

Voor de leerkrachten is het meer vanzelfsprekend geworden dat het onderwijs wordt aangeboden in drie niveaus. Werken met 3 instructieniveaus hoort hierbij. Nog niet iedere leerkracht heeft dit volledig onder de knie. Dat is een volgende stap waarmee we in het schooljaar 2013-2014 aan het werk gaan.

Eén lesuur per week wordt door de coördinator hoogbegaafdheid de zogenaamde ID-klas verzorgd. In dit uur werken kinderen uit verschillende klassen met elkaar aan opdrachten die wat extra's vragen. Ook leren die kinderen hier omgaan met hun eigen begaafdheid en de (on)mogelijkheden die dat met zich meebrengt.

Eén keer per jaar wordt er door de leerkrachten met behulp van een signaleringslijst bovengemiddeld- en hoogbegaafdheid een inventarisatie gemaakt welke kinderen opvallen wat de begaafdheid betreft. De coördinator bespreekt de opvallende kinderen met de leerkrachten. De coördinator wordt regelmatig door leerkrachten om hulp gevraagd.

Widar is een Vreedzame School.

Verspreid over de jaren 2011, 2012 en 2013 wordt op Widar de methode “De Vreedzame School” ingevoerd.

Dit is een sociale vaardigheid methode (zie www.devreedzameschool.nl).

(kosten totaal ongeveer € 22.000,=). De insteek om voor deze methode te kiezen was de behoefte bij het team om de aanpak ten aanzien van sociale vaardigheid school breed af te stemmen. Nu we de invoering bijna gaan afronden is deze afstemming goed voelbaar in de school. De kinderen en leerkrachten beginnen gewoon te worden aan de werkwijze en termen die in de lessen worden geïntroduceerd. Steeds vaker hoor je kinderen en leerkrachten zeggen: “zo doen wij dat hier op school”. Het wordt voelbaar in de school dat iedere mens een bijdrage heeft aan de gemeenschap die we vormen en dat je als mens verantwoordelijk bent voor je eigen daden, dat we respect hebben voor elkaar en de spullen om ons heen.

In 2013 wordt het introductietraject afgesloten met de opleiding van mediators. Dit zijn kinderen uit de hogere klassen die mediator worden en die als bemiddelaars leren optreden bij conflicten tussen kinderen.

Na de invoering blijven de lessen wekelijks gegeven worden en worden er ieder jaar nieuwe mediators opgeleid. Het introductietraject heeft plaatsgevonden onder begeleiding van het HCO.

Zo Leer Je Kinderen Lezen en Spellen

Na het rekenverbetertraject zijn we verder gegaan met het verbeteren van het taalonderwijs en dan speciaal gericht op spellen. Het doel hierbij is om de opbrengsten bij spelling op een voldoende niveau te krijgen.

Via de Begeleidingsdienst voor Vrijescholen volgen alle leerkrachten enkele studiedagen. De methodiek “Zo Leer Je Kinderen Lezen en Spellen” wordt op deze manier door alle leerkrachten eigen gemaakt. (zie: www.zoLeerJeKinderenLezenenSpellen.nl) (totaal € 5.000,=)

Deze methodiek deelt alle woorden in, in categorieën die ieder op een eigen manier worden geïntroduceerd bij de kinderen. De eerste ervaringen zijn zeer positief.

Een tevreden inspecteur.

Op 13 maart 2012 heeft Widar de inspecteur voor het onderwijs op school ontvangen. De bovenbeschreven ontwikkelingen maakten dat we met trots onze school konden presenteren. Hieronder de conclusie van de inspecteur zoals die in het definitieve rapport staat geformuleerd.

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op Vrije School Widar op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

En wat er verder nog is gebeurd in 2012.

- De schooltaken zijn opnieuw door het team beschreven en van een tijdsindicatie voorzien. De schooltaken worden jaarlijks verdeeld.
- Op donderdag 1 november 2012 vond er een gezamenlijke pedagogische vergadering plaats met Wonnebald en de Vrije School Den Haag. Mark Mieras heeft een inspirerende lezing gehouden over de invloed van kunst en kunstzinnige bezigheden op de ontwikkeling van de hersenen.
- Samen met ouders en leraren is er gezocht naar manieren om de communicatie over de opbrengsten en de ontwikkeling van kinderen te verbeteren. Een opbrengst hiervan is dat het zogenaamde “tussenrapport” is aangepast. De ouders ontvangen hiermee de “kale” cito-scores en daarnaast een beoordeling van het schoolwerk. Ook kunnen ouders en leerkrachten op het rapport aangeven of ze aan de hand van de rapportage een gesprek willen. In het voorjaar van 2013 is dit rapport voor het eerst gebruikt.

Passend Onderwijs:

Maandag 28 januari 2013 is het nieuwe samenwerkingsverband 2802 opgericht met de naam: Samenwerkingsverband passend primair onderwijs Delflanden. De scholen zijn begonnen met het invullen van schoolondersteuningsprofiel Q3. Het samenwerkingsverband heeft de taak om een overzicht te krijgen van een dekkend netwerk van voorzieningen, zodat alle kinderen passend onderwijs kunnen krijgen. Er is een Resonansgroep in het leven geroepen. Directeuren, interne begeleiders en leerkrachten gaan zich buigen over de diverse uitwerkingsvoorstellen. Widar is in deze groep vertegenwoordigd door de schoolleider.

Meldcode Huiselijk Geweld:

Sinds januari 2013 is het verplicht om een meldcode huiselijk geweld op school te hebben en een aandachtsfunctionaris. De IB-er heeft hiervoor scholing gevolgd en heeft een presentatie in het team gehouden. Naar aanleiding van een hoog ziekteverzuim in de jaren 2010, 2011 en 2012 is er op kosten van het Vervangingsfonds een enquête onder al het personeel gehouden om de belastbaarheid en de werkdruk in kaart te brengen. Naar aanleiding van de uitkomst zijn er gesprekken gevoerd in het team. In maart 2013 zijn er geen langdurig zieken meer.

Klachten

1 ouder heeft een klacht ingediend bij de algemeen directeur.

MR

Het jaarverslag wordt separaat opgesteld en verspreid.

Dordtse Vrije School
Schoolleider Ilona Vervloet

5.1 Onderwijskundig beleid

Het leerlingenaantallen

Vanaf oktober '12 is gericht ingezet op een actief PR beleid. Dit vertaalde zich in het deelnemen aan relevante informatiemarkten in Dordrecht, het actualiseren van de website en het organiseren van een algemene ouderavond. Vanuit het gegeven dat bestaande ouders die tevreden zijn over de school de beste mond tot mond reclame realiseren, wordt speciale aandacht gegeven aan de communicatie met ouders o.a. door weekbrief, benaderbaarheid, bereikbaarheid en zichtbaarheid van de directie en telefonische bereikbaarheid van de school. Daarnaast zal in 2013 worden gestart met het organiseren van open lesbezoek en informatiemomenten voor (potentiële) nieuwe ouders. Ook zal de Herfstmarkt 2013 een veel sterker PR gehalte krijgen. Dit is al in gang gezet en wordt in mei-juni '13 actief opgepakt door de directie i.s.m. de Werkgroep Herfstmarkt.

De afgelopen jaren liet het leerlingenaantal van de DVS een dalende lijn zien. Hoewel vanaf schooljaar 2011-2012 weer een stijgende tendens zichtbaar is, blijft het leerlingenaantal een aandachtspunt, ook gezien de door het bestuur gestelde norm van 216 ll.

Op 1 oktober 2012 telde de school 208 leerlingen.

In december 2012 lag het aantal op 213.

Aanmeldingen laten een stijging zien tot 212 per februari 2013. De inschrijvingen lopen tussen januari en juli '13 nog verder op, voornamelijk in de kleuterklassen.

De prognose is dat we op 1 oktober '13 een leerlingenaantal van 209 leerlingen zullen hebben. Tussentijdse instroom komt, na zorgvuldige afweging over de onderwijs- en zorgbehoefte, ook voor in de klassen 1 t/m 4. Voor de 3^e klas bestaat momenteel een wachtlijst, gezien het aantal leerlingen (29) en de relatief hoge zorgbehoefte van deze klas.

Om beter zicht te krijgen op aanmeldingen en daadwerkelijke instroom, is in november '12 gestart met het checken van- en sturen op het stroomschema van de aanmeldingsprocedure.

5.2 Zorgbeleid

Zorgstructuur

De tot dan toe bestaande zorgstructuur van de DVS bleek niet adequaat. De oorzaak daarvan lag in een aantal factoren:

- Het sterk verouderd Zorgplan
- Een onvoldoende aanstellingsomvang van de IB-er
- Een informeel gegroeide en niet vastgelegde taakverdeling tussen verschillende zorgfunctionarissen
- Onvoldoende sturing, implementatie en borging van een adequate zorgstructuur door de directie in de voorafgaande periode.

In december '12 is gestart met het actualiseren van het Zorgplan van de DVS. Daarin kreeg ook de transparantie in taken en verantwoordelijkheden van de verschillende zorgfunctionarissen een belangrijke plaats. Het schrijven van het Zorgplan is begin 2013 afgerond en zal vervolgens worden besproken en geïmplementeerd. In het Zorgplan worden ook de verschillende zorgniveaus vastgesteld. Daarmee wordt het zorgprofiel van de DVS inzichtelijk en kan vervolgens ook per klas de zorgzwaarte worden vastgesteld.

Handelingsgericht Werken

In het kader van Passend Onderwijs is vanaf oktober '12 sterk ingezet op het invoeren en implementeren van het Handelingsgericht Werken (HGW) en het in functie brengen van de IB-er als coördinator van de leerlingenzorg. In oktober '12 is het Plan van Aanpak Implementatie HGW vastgesteld. Hiervoor zijn in de periode okto-

ber en december '12 meerdere studiedagen, studiemiddagen en werksessies ingepland. Dit wordt gecontinueerd in 2013. Vanaf februari 2013 wordt gewerkt met een in het team vastgestelde werkwijze (clusterindeling bij instructie) en documenten (inhoud klassenmap, groepsoverzicht, groepsplan, handelingsplan, ontwikkelperspectief). Twee keer per jaar wordt door leerkracht en IB-er een groepsbespreking gevoerd, waarbij opbrengsten en actiepunten worden besproken.

Samenwerkingsverband:

Gezien de veelheid van bestaande en nieuw te vormen samenwerkingsverbanden (SWV) in Dordrecht en de geringe werktijdumfang van directie en IB-er, is in 2012 niet deelgenomen aan de overvloedige overleggen van het SWV. Wel is er indien nodig contact met de coördinator van het SWV.

5.3 Overig beleid

In 2012 heeft het schoolleiderschap van de Dordtse Vrijeschool wisselingen meegemaakt. Begin 2012 is een interim schoolleider aangesteld als vervanging voor ziekte. Er was in september/oktober '12 sprake van een ontoereikende overdracht door de interim naar de nieuw aangestelde schoolleider. Pas in november 2012 is het schooljaarplan '12-'13 van de DVS besproken en vastgesteld. Vervolgens wordt stap voor stap gewerkt aan de strategische doelen die daarin zijn geformuleerd.

Personeel

Bij het op orde brengen van de schoolorganisatie bleek een complicerende factor dat de aanstelling van administratie was ingekrompen en dat zorgformatie indirect moest worden ingezet bij het vervangen van bapo. Er moest rekening worden gehouden met de rek van de beschikbare menskracht, de gemiddelde hoge leeftijd van het team, hun initiatieffrucht en de ontstane gewoontevorming. Vanaf het vierde kwartaal '12 is voorrang gegeven aan kennismaken, het samenwerken en het creëren van wederzijds vertrouwen tussen directie en team. Hierbij bleken met name heldere communicatie, duidelijke sturing en transparantie in de beleidsstappen die genomen moeten worden van groot belang.

Geconstateerd werd dat met het personeel jarenlang geen functioneringsgesprek is gevoerd. Mede om die reden besloten om tussen oktober en december '12 kennismakingsgesprekken te voeren met de medewerkers. Inmiddels is dit met een groot deel van de personeelsleden gerealiseerd. Daarnaast vindt regelmatig bilateraal overleg plaats. De bereikbaarheid van de directie is ook daarbij van groot belang. Met één personeelslid is een functioneringsgesprek gevoerd. Met drie personeelsleden worden regelmatig verzuimgesprekken gevoerd omdat er sprake is van ziekteverzuim.

MR

Met de MR is sprake van een goede afstemming en samenwerking. De algemene ouderavond in november '12 is gezamenlijk gerealiseerd.

Huisvesting

In december '12 is, na de nodige aanpassingen, de gebruikersvergunning uiteindelijk door de brandweer geacordeerd. De brandmeldinstallatie is in december '12 gerepareerd.

Er bestonden al lange tijd klachten over het functioneren van het in 2010 aangebrachte luchtcirculatiesysteem. Na een externe analyse in november '12 bleken enkele zaken niet goed afgesteld. Dat is inmiddels opgepakt, de klachten zijn aanzienlijk verminderd en daaruit voortvloeiende actiepunten worden in 2013 verder opgepakt. Nog niet bestaande onderhoudscontracten voor de CV en de luchtfilterinstallatie worden in 2013 vastgesteld. In november '12 is intensief overleg gevoerd met de gemeente. Dat heeft geleid tot een nieuwe definiëring, markering en eigenaarschap van het schoolplein en het schoolterrein. Het passend verrekenen van de huisvestingslasten is eveneens opgepakt en wordt nog gecontinueerd in 2013.

Het schoonmaakcontract bleek sterk verouderd. Dit is opnieuw vastgesteld, waarbij m.i.v. 2013 ook een forse kostenbesparing zal worden gerealiseerd.

Leeuwenhartschool, Jasmijnstraat 6, Oud-Beijerland.

Schoolleider: Karin de Leeuw

5.1 Onderwijskundig beleid.

Leerlingaantallen in 2012:

1-1-2012:	79
Instroom in 2012:	14 kleuters, 5 zij-instromers
Uitstroom in 2012:	2.
Uitstroom klas 6:	8
30-12-2013:	88.

Geen wachtlijst, maar wel grote druk op klas 3 en 4 (combinatieklas van 33 lln.)

Onderwijsprestaties:

Eind schooljaar 2011-2012 zaten er 8 leerlingen in de zesde klas

Waar gaan zij heen?

- 2 leerlingen gaan naar VMBO-BL-KB.
- 2 leerlingen gaan naar VMBO-TL/ Havo.
- 3 leerlingen gaan naar HAVO/VWO.
- 1 leerling gaat naar VWO.

Eindopbrengsten en uitstroomniveau 6^e klas leerlingen 2012.

CITO gemiddelde: 538,7.

Inspectie hanteert (voor scholen met een leerlinggewicht van 0, wij hebben dat) als norm vanaf 2011-2012:

Ondergrens: 535,2 landelijk gemiddelde: 537,2 en bovengrens: 539,2.

Reken/taalverbetertrajecten.

N.a.v. de constatering dat de uitslagen van de mei-toetsen laag waren is er ingezet op het verhogen van de resultaten voor rekenen en spelling. Er is oefenmateriaal aangeschaft, wat gedifferentieerd is ingezet in de oefeningen. In oktober is opnieuw getoetst. De resultaten gaven toen over het geheel een geruststellend beeld. Als aanvulling op het vaste curriculum is sinds 2010 de rekendidactiek van 'Met sprongen vooruit' ingezet vanaf klas 1. Leerkrachten volgen daarin scholing zodat de aanpak steeds verder wordt ingevoerd in de school. In 2012 is 'Met sprongen vooruit' ingevoerd in klas 2 en klas 3.

Voor taal is de nieuwste versie van TaalActief vanaf september ingevoerd tot en met klas 3. De hogere klassen werken met de een na laatste druk.

Sociale vaardigheid.

Voor de kleuters wordt binnen het leerlingvolgsysteem de ontwikkeling van sociale vaardigheden en de signalen van emotioneel welbevinden gesignaleerd en geregistreerd.

De school wil de Regenboogtraining, samengesteld door de Begeleidingsdienst voor vrijescholen, invoeren als methode voor sociale vaardigheden en burgerschapsvorming. Als pilot heeft de leerkracht van klas 3-4 in de tweede helft van het jaar de volledige training gevolgd en in haar klas benut. Zij heeft tevens de andere leerkrachten een eerste introductie gegeven door wekelijkse oefeningen tijdens de pedagogische vergadering van het team.

Bovengemiddelde begaafdheid.

Vooruitlopend op beleid, wat nog geformuleerd gaat worden, zijn materialen aangekocht voor een leerling in klas 5. Zij werkt met de materialen tijdens de oefeningen.

5.2 Zorgbeleid.

Het zorgplan is geëvalueerd en bijgesteld.

Passend Onderwijs.

Er is scholing gevolgd door de ib' er ter voorbereiding van passend Onderwijs.

De ib' er begeleidt de leerkrachten bij het opstellen van groepshandelingsplannen.

De school heeft te maken met een zodanige krapte van mensen dat men scholingen en vergaderingen van het samenwerkingsverband niet kan volgen. Gedeeltelijk is dit ondervangen doordat bestuurlijk mandaat is verleend aan de stafmedewerker van het samenwerkingsverband om namens de school op te treden in vergaderingen en deze daarover achteraf te informeren. Directie en IB ervaren echter een groot gebrek aan informatie doordat geen tijd is voor scholing en verdieping.

5.3 Overig beleid.

Kwaliteitsbeleid.

Alle processen in de school worden beschreven o.l.v. Reinier Steinbuch, zodat er eensluidende afspraken gelden, die voor ieder inzichtelijk zijn.

Klachten/vertrouwenspersoon.

Er is een ouder die zich beklaagd heeft over de afwijzing van een kind met een indicatie voor speciaal onderwijs. Na overleg is de leerling aangenomen. In dit verband is de rol van de algemeen directeur kritisch besproken.

Huisvesting (toegankelijkheid van gebouwen).

Het gebouw verkeert in goede staat. Groot en klein onderhoud wordt volgens plan uitgevoerd. Het gebouw is voor invaliden toegankelijk.

Toelatingsbeleid

De school probeert aanvragen voor plaatsing altijd te hanteren.

Samenwerking met BSO/peuters.

In 2012 zijn er regelmatig overleggen geweest met de twee organisaties die voor ons de BSO en de peuterspeelzaal organiseren. Tussen school en peuterspeelzaal is overleg geweest over het opstellen van een protocol overgang peuters-kleuters.

Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn betrokken bij allerlei zaken in de school: medezeggenschapsraad, klassenouderoverleg, lentemarkt, tweedehands kleding, ondersteuning bij knutselwerk voor 5 december, knutselochtenden, enz. enz.

De lezingencyclus voor ouders en belangstellenden trekt veel belangstelling.

De ouderavonden werden wisselend bezocht. Er is sprake van een stijgende lijn in het bezoek van de ouderavonden. Voor het eerst is in september een gecombineerde algemene en klassenouderavond gehouden. Deze werd goed bezocht.

Personeel

Begin 2012 namen kort na elkaar de conciërge en de RT' er ontslag. In juli vertrok de euritmiste. In twee gevallen ging het om nieuwe perspectieven voor de betreffende personeelsleden. Zij vonden een andere baan. De RT' er gaf aan moeite te hebben met veranderingen in de school.

In de loop van het jaar zijn een nieuwe leerkracht (ter vervanging van de RT' er) en een nieuwe euritmiste aangenomen. De conciërgetaken werden op uurbasis ingevuld door de schoonmaker.

Een leerkracht voltooide reïntegratie na lange ziekte.

Intensieve begeleiding van individuele leerkrachten was nodig om de leskwaliteit te optimaliseren en leerkrachten professionele ondersteuning te geven.

De locatieleider heeft herhaaldelijk bij de algemeen directeur aangegeven de werkzaamheden als oneigenlijk zwaar te ervaren. Als redenen heeft ze genoemd:

- Oude problemen in de school met betrekking tot de rol van de ouders.
- Onduidelijkheid over de positie van locatieleider, die taken krijgt van een schoolleider+, door met name het inzetten van zeer ambitieuze profielen m.b.t. leerlingenwerving, gezamenlijke managementactiviteiten binnen de stichting en verantwoordelijkheden op financieel en kwaliteitsbeleid.
- Onduidelijkheid over verdeling van verantwoordelijkheden van locatieleider en centraal directeur.
- Het geringe aantal uren van de aanstelling van de locatieleider.

Naar aanleiding van o.a. bovenstaande knelpunten is aan het einde van het jaar een verbetertraject ingezet met team, locatieleider en ouders onder begeleiding van een externe coach.